

بخش اول:

3 مقدمه

بخش دوم:

وضعیت زندانیان:

4 اعدام

5 صدور حکم برای زندانیان (حکم اعدام – حکم زندان)

10 نقض حقوق زندانیان

بخش سوم:

وضعیت جامعه مدنی:

19..... بازداشت ها

22 احضار، بازجویی، تهدید و نفتیش

23..... ماموران مسلح؛ رفتارهای خلاف قانون و نقض حقوق مردم بلوچ

25.. آزادی مطبوعات، اینترنت و موارد فرهنگی، ملی و مذهبی

26..... وضعیت آموزشی و بهداشتی

30 حقوق زنان

31 حقوق کودکان

32 کار و کارگران

33 وضعیت معیشتی و اقتصادی و محرومیت

سایر موارد از وضعیت جامعه مدنی

بخش چهارم:

41 گزارشهایی از وضعیت امنیت و نا امنی

42 گزارشهای خوبی از یک سال گذشته

گزارش اختصاصی کمپین فعالین بلوچ- در سال گذشته شمسی 1396 پیشرفت قابل ملاحظه ای در وضعیت جامعه مدنی و حقوقی بلوچستان مشاهده نشده است. گلایه ها از عدم شفافیت مسئولان، فساد شدید اداری، وعده های به زمین مانده رئیس جمهور، کوچکتر شدن سفر های مردم، فشارهای ایدئولوژیک حکومت شیعه بر شهروندان سنی، و فشارهای قومیتی همچنان استوار مانده اند، حسن روحانی علیرغم وعده اما تبعیض ها در استخدام ها و استفاده از شایستگان ادامه دارند و ناامیدی مردم رو به افزایش بوده است، افت ارز ایران، تضعیف وضعیت اقتصادی و آزادی های مردم نگرانی های عمومی به وجود آورد که در نهایت دیماه 96 به شکل تظاهرات های گسترده بازتاب پیدا کرد که در این میان مردم بلوچ نیز در شهرهای چون زاهدان، چابهار و نسبتا ایرانشهر به خیابان ها آمده و اعتراض کردند. این اعتراض ها با سرکوب های گسترده ای همراه بود و ده ها نفر از جوانان بلوچ بازداشت و یا مورد تهدید قرار گرفته و تظاهراتها به شدت سرکوب شدند.

گزارشهای دریافت شده حاکی از این است که زندانهای بلوچستان در سال 1396 شاهد اعدام دستکم 18 زندانی ، صدور حکم اعدام برای 42 زندانی دیگر و صدور حکم های سنگین حبس برای 25 زندانی بلوچ بوده است. و از سوی دیگر دستکم 120 گزارش از نقض حقوق زندانیان در زندانهای چون زاهدان، سراوان، چابهار، زابل و ... دریافت شده است که جزئیات آن در این گزارش مفصلا ذکر شده اند.

در حوزه جامعه مدنی، گزارشهای از بازداشت 50 شهروند بلوچ و همچنین احضار و بازجویی شمار زیادی از فعالان، علما و فرهنگیان و هنرمندان گزارش شده است. از سوی دیگر 31 شهروند بلوچ توسط ماموران مسلح نیروی انتظامی در تیراندازی های که از هیچ ضابطه و قانونی پیروی نمی کند کشته و زخمی شده اند.

آزادی مطبوعات ، اینترنت و موارد فرهنگی ، ملی و مذهبی نیز با چالش های جدی در سال گذشته روبه روبرو شده اند، علیرغم وعده های حسن روحانی برای اجرای منشور حقوق شهروندی اما در عمل همانند گذشته شاهد اجرای آن نبوده ایم بلوچستان در این حوزه با بایکوت شدید خبری مواجه است و مشکلات و دردهای عمومی مردم هیچ بازتاب درستی در رسانه های داخلی ندارند.

وضعیت آموزشی بهداشتی و درمانی در استان سیستان و بلوچستان نیز بغرنج است، هنوز دستکم 200 هزار دانش آموز بازمانده از تحصیل وجود دارد، مدارس کپری و خشتی و گلی و مدارسی که نیاز به تخریب و بازسازی دارند نیز در جای خود باقی مانده اند و پیشرفت جدی در حوزه آموزشی مشاهده نشده است، در حوزه بهداشتی تلاش های صورت گرفته اما برای مشاهده نتیجه های لازمه راه طولانی در راه است.

همچنین گزارشهایی از نقض حقوق زنان، کودکان، و کارگران به دست آمده است که در این گزارش در حد توانبه آنها پرداخته شده است. گزارشهای از وضعیت امنیت و نا امنی و گزارشهای خوبی نیز که در سال گذشته به دست آمدند نیز مورد اشاره قرار گرفتند.

لازم به ذکر است که این گزارش 42 صفحه ای گر چه در نوع خود در حوزه بلوچستان بی نظیر است اما خالی از اشکال نیست، و همچنین نمی تواند لزوما همه گزارشهای موجود در منطقه باشد و دلیل آن نبود گزارشگر رسمی و ضعف شدید جامعه مدنی برای خبر رسانی است، جامعه مدنی در بلوچستان هنوز شکل نگرفته و توجه رسانه های خارج از ایران نیز به این منطقه کم بوده و فعالان رسانه ای نیز به شدت سرکوب می شوند.

ذیلا گزارشهای سال گذشته با جزئیات بیشتری تقدیم می شوند:

اعدام

در سال 1396 اعدام دستکم 18 زندانی بلوچ به دست آمده و ثبت شده است و از آمار بسیاری دیگر بخاطر ضعف وضعیت گزارشگری جامعه مدنی اطلاعی در دست نیست. اکثر این اعدام ها تحت جرائم و اتهام های مربوط به مواد مخدر بودند و پس از آن به اتهام قتل بوده اند.

گزارشهای موردی در این زمینه:

- عبدالکریم شهنوازی - زندان مرکزی زاهدان - به اتهام قتل عمد - اعدام شد - ۳ خرداد ۱۳۹۶
- حبیب گل بیگی به اتهام قتل عمد در زندان مرکزی زاهدان به دار آویخته شد. ۴ خرداد ۱۳۹۶
- حسین ریگی ۵۰ ساله - از بند ۳ زندان مرکزی زاهدان به اتهام قتل - - به دار آویخته شد. 12 تیر 1396
- محمد شهنوازی فرزند حاج حسن زندان مرکزی زاهدان - اعدام شد- اتهام نا معلوم. ۲۱ تیر ماه ۹۶
- شریف ریگی - زندان مرکزی زاهدان - به اتهام قتل - اعدام شد. ۲۲ تیر ۱۳۹۶
- شیخ محمد بلوچزی ۵۰ ساله - زندان مرکزی زاهدان - اتهام قتل عمد - اعدام شد. ۲۴ تیر ۱۳۹۶
- داد محمد دهقانزهی- زندان مرکزی زاهدان - اتهام مواد مخدر - بلوچ تبعه پاکستان- پس از گذراندن ۸ سال زندان- اعدام شد - ۲۴ تیر ۱۳۹۶
- کبیر دهقانزهی (زمان دستگیری ۱۳ ساله) - زندان مرکزی زاهدان - اتهام مواد مخدر - بلوچ تبعه پاکستان- پس از گذراندن ۸ سال زندان در سن 21 سالگی اعدام شد - ۲۴ تیر ۱۳۹۶
- یوسف بزرگ زاده - زندان مرکزی زاهدان - اتهام قتل عمد - پس از گذراندن ۱۱ سال در زندان - اعدام شد - ۲۵ تیر ۹۶
- ابراهیم دامنی- زندان مرکزی زاهدان - اتهام قتل عمد - پس از گذراندن ۶ سال در زندان- اعدام شد - ۲۵ تیر ۹۶
- عبدالجلیل شهلای بر- زندان مرکزی ایرانشهر - اتهام مواد مخدر - پس از گذراندن ۷ سال - اعدام شد. ۲۵ تیر ۹۶
- آخرداد حملی فرزند جیهند در زندان چابهار - اتهام مواد مخدر - پس از گذراندن ۸ سال - اعدام شد. ۲۵ تیر ۹۶
- محمود دامنی- زندان مرکزی زاهدان - اتهام قتل عمد - اعدام شد - ۲۵ تیر ۹۶
- خیر محمد سادات ۴۶ ساله - زندان مرکزی زاهدان - اتهام مواد مخدر - پس از گذراندن ۸ سال - اعدام شد. ۳۱ تیر ۹۶
- بشیر رسولی ۳۷ ساله - زندان مرکزی زاهدان - اتهام مواد مخدر - پس از گذراندن ۸ سال - اعدام شد. ۳۱ تیر ۹۶

- جودا ریگی - زندان مرکزی زاهدان - اتهام مواد مخدر - پس از گذراندن ۷ سال - اعدام شد. ۱۶ مرداد
- مجید رم رودی 25 ساله تحت جرائم مربوط به مواد مخدر در زندان زاهدان اعدام شد 7 آبان 96
- یاسر سالارزهی 24 ساله به اتهام قتل در زندان زاهدان اعدام شد. 28 آذر 96

صدور حکم اعدام

در سل 1396 برای 42 زندانی بلوچ حکم اعدام صادر شده است که اکثرا به اتهام مواد مخدر و همچنین بسیاری از آنها متهم به اقدام علیه امنیت ملی و دارای احکام سیاسی اند.
گزارشهای موردی این بخش:

- جاوید دهقان به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی و محاربه" دادگاه انقلاب زاهدان - حکم اعدام - صادر شده توسط قاضی سید رضا جواد موسوی و قاضی مهران بامری . ۱۰ خرداد ۱۳۹۶
- کریم اشترک، ۴۳ ساله متأهل - با اتهامات مربوط به مواد مخدر- اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- غلام محمد نورزهی ۵۰ ساله متأهل- با اتهامات مربوط به مواد مخدر- حکم اعدام توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- هاشم سنجولی ۲۵ ساله مجرد - ۴ سال پیش با اتهام محاربه از طریق حمل و نقل مسلمانان مواد مخدر دستگیر شده بود- حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- احمدعلی چوپول زهی فرزند غلام ۲۵ ساله مجرد - ۴ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر دستگیر شده بود حکم اعدام -توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- امیر ریگی فرزند عباس ۶۰ ساله متأهل از ۸ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد-حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- عبدالنبی علی زهی فرزند رویداد ۴۵ ساله متأهل- از ۵ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد - حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- نورالدین تیموری فرزند نورعلی ۲۸ ساله مجرد که از ۵ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- نثار احمد گله بچه ۳۹ ساله متأهل که از ۱۸ ماه پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد حکم اعدام توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- شاه‌قاسم گله بچه ۱۹ ساله مجرد از ۱۸ ماه پیش یعنی زمانی که ۱۷ سال داشت وبا اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶

- حیدر گله بچه ۲۵ ساله متاهل که از ۱۸ ماه پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- خداداد نارویی ۵۵ ساله متاهل که از ۲۰ سال پیش با اتهام قتل عمد در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- جاوید کریم کشته ۲۱ ساله مجرد که از ۳ سال پیش با اتهام قتل عمد در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- حسین کریم کشته ۲۰ ساله مجرد که از ۴ سال پیش یعنی زمانی که ۱۶ سال داشت به اتهام قتل عمد بازداشت شده بود و در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- جمعه رخشانی ۵۵ ساله متاهل که از ۹ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- برای نوراحمد گاوخوره ۲۶ ساله متاهل که از ۳ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- عادل شیرانزهی، فرزند محمدمین ۲۵ ساله متاهل که از ۳ سال و ۴ ماه پیش با اتهام قتل عمد در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- محمد سراوندی ۴۵ ساله متاهل که از ۵ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- یوسف ریگی ۳۰ ساله متاهل که از ۴ سال پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- نعمت الله براهویی ۳۲ ساله متاهل که از ۲ سال و نیم پیش با اتهامات مربوط به مواد مخدر در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- پرویز میربلوچزهی ۳۶ ساله فرزند خداداد مجرد، که از ۴ سال پیش با اتهام قتل در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- جواد قاسمی ۳۴ ساله مجرد که از ۱۱ سال پیش با اتهام قتل عمد در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- مهدی عیروزی ۲۶ ساله مجرد که از ۶ سال پیش با اتهام قتل عمد در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- مجتبی انصاری ۳۴ ساله فرزند محمد متاهل که از ۵ سال پیش با اتهام آدم ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶

- ولی یوسف‌زهی ۲۳ ساله مجرد که از ۶ سال پیش یعنی زمانی که تنها ۱۷ سال سن داشته با اتهامات مربوط به مواد مخدر بازداشت شده بود و در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- امین میرزایی، ۲۶ ساله فرزند علی مجرد که از ۵ سال پیش با اتهام آدم‌ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- حامد سنچولی ۲۶ ساله فرزند اسماعیل مجرد که از ۵ سال پیش با اتهام آدم‌ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- اقبال شاهرزهی ۲۴ ساله فرزند ولی، که از ۵ سال پیش با اتهام آدم‌ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- ماء‌الدین شاهرزهی ۳۶ ساله فرزند ولی که از ۵ سال پیش با اتهام آدم‌ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- مهدی دوستی ۳۳ ساله فرزند علی مجرد که از ۵ سال پیش با اتهام آدم‌ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- مجتبی سارانی ۲۳ ساله فرزند نصرالله مجرد که از ۵ سال پیش با اتهام آدم‌ربایی در زندان بسر می‌برد، حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زابل. تاریخ انتشار خبر ۱۹ خرداد ۱۳۹۶
- ابوبکر رستمی زندانی زندان مرکزی زاهدان- به اتهام اقدام علیه امنیت ملی کشور- صدور حکم اعدام - توسط دادگاه انقلاب زاهدان. ۱ مرداد ۱۳۹۶
- سجاد بلوچ صدور حکم اعدام- اتهام اقدام علیه امنیت ملی - توسط دادگاه انقلاب زاهدان. ۱ مرداد ۱۳۹۶
- دنزو چاکری صدور حکم اعدام- اتهام اقدام علیه امنیت ملی - توسط دادگاه انقلاب زاهدان. ۱ مرداد ۱۳۹۶
- عبدالواحد دهانی به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی و محاربه" در زندان زاهدان به اعدام محکوم شد 16 آبان 96
- اسماعیل شه بخش، ۲۴ ساله به اتهام اقدام علیه امنیت ملی به اعدام محکوم شد 17 آبان 96
- درمحمد شه بخش ۳۰ ساله به اتهام اقدام علیه امنیت ملی به اعدام محکوم شد 17 آبان 96
- حیات الله نوتی زهی ۲۶ ساله به اتهام اقدام علیه امنیت ملی به اعدام محکوم شد 17 آبان 96
- حمزه نورزهی فرزند عبدالخالق؛ کودک مجرم تبعه افغانستان ساکن ایران که زیر 18 سال بازداشت شده بود محکوم به اعدام است. 19 آبان 96
- امیر نورزهی پسر عمو و هم پرونده حمزه نورزهی در سن 16 سالگی بازداشت شده بود محکوم به اعدام است. 19 آبان 96

- عبدالباسط دهانی اهل سوران زندانی زندان مرکزی زاهدان به اتهام اقدام علیه امنیت ملی حکم اعدام دریافت کرد - آذر 96

- تایید حکم اعدام اسماعیل شه بخش به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی" توسط دیوان عالی کشور - 23 بهمن 96

صدور حکم زندان

دستکم 25 زندانی بلوچ در سال گذشته احکام زندان دریافت کردند. این آمار همه موارد نیست و دسترسی گزارشگران کمپین به زندان ها در بلوچستان بسیار محدود و ضعیف است.

گزارشهای موردی ثبت شده در این زمینه:

- [مولوی] امان الله بلوچی به اتهام آنچه از آن "خروج غیر قانونی از مرز" عنوان شده به یک سال زندان محکوم شد. ۱۲ فروردین ۱۳۹۶.

- [حافظ] عبدالرحیم کوهی به اتهام آنچه از آن "خروج غیر قانونی از مرز" عنوان شده به یک سال زندان محکوم شد. ۱۲ فروردین ۱۳۹۶. این دو زندانی اتهامات دیگری دارند که دادگاه بعدی آنها برگزار نشده است.

- محمود کلکی - به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی و محاربه" دادگاه انقلاب زاهدان - حکم 15 سال حبس - صادر شده توسط قاضی سید رضا جواد موسوی و قاضی مهران بامری . ۱۰ خرداد ۱۳۹۶

- امید ایمانی - به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی و محاربه" دادگاه انقلاب زاهدان - حکم 15 سال حبس - صادر شده توسط قاضی سید رضا جواد موسوی و قاضی مهران بامری . ۱۰ خرداد ۱۳۹۶

- عبدالحمید بلوچ - به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی و محاربه" دادگاه انقلاب زاهدان - حکم 15 سال حبس - صادر شده توسط قاضی سید رضا جواد موسوی و قاضی مهران بامری . ۱۰ خرداد ۱۳۹۶

- علیرضا بمپوری - به اتهام "اقدام علیه امنیت ملی و محاربه" دادگاه انقلاب زاهدان - حکم 15 سال حبس - صادر شده توسط قاضی سید رضا جواد موسوی و قاضی مهران بامری . ۱۰ خرداد ۱۳۹۶

- عزیز جلالی صدور ۲۵ سال حبس- اتهام اقدام علیه امنیت ملی - توسط دادگاه انقلاب زاهدان. ۱ مرداد ۱۳۹۶

- عبدالوحید هوت در دادگاه تجدید نظرا تقلیل حکم قبلی به ۱۵ سال زندان و ۵۵ میلیون جریمه محکوم شد اتهام اقدام علیه امنیت ملی بازداشت در چابهار. 15 تیر 96

- زبیر هوت در دادگاه تجدید نظرا تقلیل حکم قبلی به ۲۵ سال زندان و ۱۰۰ میلیون جریمه محکوم شد اتهام اقدام علیه امنیت ملی بازداشت در چابهار. 15 تیر 96

- هوشنگ مختاری ساکن سراوان، شهروند بهایی توسط شعبه سوم دادگاه انقلاب شهر زاهدان محاکمه و به 18 سال زندان محکوم شد. 27 آبان 96

- بیژن اسلامی مهدی آبادی ساکن خاش، شهروند بهایی توسط شعبه سوم دادگاه انقلاب شهر زاهدان محاکمه و به 18 سال زندان محکوم شد. 27 آبان 96

- علی محمد انوری علی آبادی ساکن ایرانشهر، شهروند بهایی توسط شعبه سوم دادگاه انقلاب شهر زاهدان محاکمه و به 18 سال زندان محکوم شد. 27 آبان 96

- بهادر کامجو ساکن چابهار، شهروند بهایی توسط شعبه سوم دادگاه انقلاب شهر زاهدان محاکمه و به 18 سال زندان محکوم شد. 27 آبان 96

- روشن بارقی ساکن چابهار شهروند بهایی توسط شعبه سوم دادگاه انقلاب شهر زاهدان محاکمه و به 18 سال زندان محکوم شد. 27 آبان 96

- فهیمه اسحاق نور آبادی ساکن چابهار شهروند بهایی توسط شعبه سوم دادگاه انقلاب شهر زاهدان محاکمه و به 18 سال زندان محکوم شد. 27 آبان 96

- داوود عزیزی زندانی سیاسی زندان مرکزی زاهدان که به اتهام اقدام علیه امنیت ملی توسط اداره اطلاعات زاهدان دستگیر شده پس از تحمل چند ماه حبس طی حکمی به تحمل ۳ سال حبس تعزیری محکوم شد 16 آذر 96

- منصور قلندر زهی زندانی سیاسی 26 ساله به اتهام فعالیت در فضای مجازی به نفع گروه های مخالف نظام به تحمل شش سال حبس تعزیری محکوم شد. وی پس از دستگیری حدود ۲ ماه را در سلول های انفرادی وزارت اطلاعات سپری کرد و حدود چهار ماه پیش نیز به بند ۳ زندان مرکزی زاهدان منتقل شد. 24 آذر 96

- داوود عزیزی زندانی سیاسی در زندان مرکزی در شعبه ۱۰۵ دادگاه شهید نوری به اتهام دیگری به تحمل ۸ ماه حبس جدید محکوم شد. 4 دی 96

- عبدالباسط دهانی اهل سوران دومین حکم خود را 17 سال حبس دریافت کرد. اتهام اقدام علیه امنیت ملی. حکم قبلی اعدام از قاضی دیگر- 3 بهمن 96

-برکت شه بخش توسط ماموران وزارت اطلاعات به اتهام نا معلوم در زاهدان بازداشت شد - 12 بهمن 96

-مصطفی ریگی فرزند احمد ۲۰ ساله اهل جالق توسط ماموران انتظامی بازداشت شد. 19 بهمن 96

-عبدالله قنبرزهی ۲۵ ساله زندانی سیاسی بلوچ در شعبه ۱ دادگاه انقلاب زاهدان توسط قاضی بامری به ۵ سال حبس محکوم شد. 3 اسفند 96

-علم قنبرزهی به اتهام اقدام علیه امنیت ملی زندانی زندان مرکزی زاهدان به ۵ سال حبس محکوم شد. 22 اسفند 96

- صدور ده سال حکم زندان برای عماد الدین ملازهی زندانی زندان سراوان - 12 بهمن 96

-صدور ده سال حکم برای یعقوب جهانی زندانی زندان سراوان - 12 بهمن 96

نقض حقوق زندانیان

در سال 1396 دستکم 120 گزارش از نقض حقوق زندانیان دریافت شده است که مختصراً به بسیاری از آنها ذیلاً اشاره می‌شود:

گزارشهای موردی این بخش به شرح ذیل اند:

- حسن دهبواری زندانی سراوانی در زندان سراوان مورد شکنجه و اذیت و آزار قرار گرفت. ۷ فروردین ۱۳۹۶
- الیاس قلندرزی زندانی اهل سراوان در زندان سراوان مورد شکنجه و اذیت و آزار قرار گرفت. ۷ فروردین ۱۳۹۶
- محسن خواجه مدیر داخلی زندان مرکزی زاهدان برای انتقال زندانیان از بندی به بند دیگر یک میلیون تومان پول درخواست می‌کند. ۱۲ فروردین ۱۳۹۶
- زندانیان زندان سراوان به علت کمبود آب در زندان بجای وضوء با تیمم نماز خواندند. ۱۵ فروردین ۱۳۹۶
- بند نوجوانان زندان مرکزی زاهدان با ظرفیت ۲۰۵ نفری بیش از ۲۲۰ نفر در خود جای داده است. ۱۹ فروردین ۱۳۹۶
- محمد صابر ملک رئیسی زندانی سیاسی بلوچ که حکم محکومیت ۱۵ ساله خود را بصورت تبعید در زندان اردبیل سپری می‌کرد، ساعت ۱۱ شب 20 فروردین به دلایل نامشخصی و بدون اطلاع بستگان به مکان نامعلومی منتقل شد. ۲۱ فروردین ۱۳۹۶
- زندانی بیمار حامد دهقان در زندان سراوان که از مشکل مغز و اعصاب رنج می‌برد بجای مداوا و رسیدگی به بیماری وی توسط معاون زندان سراوان مورد ضرب و شتم قرار گرفت. ۲۱ فروردین ۱۳۹۶
- حیات الله نوتی زهی زندانی بیمار بند ۱ زندان مرکزی زاهدان که بر اثر تشنج پایش به مسئول پاس کلید برخورد کرده بود به بیست روز قرنطینه محکوم شد. ۲۶ فروردین ۱۳۹۶
- حافظ محمود کلکلی که امامت نمازهای یومیه زندانیان سنی مذهب بند سه زندان مرکزی زاهدان را بعهده داشت به علت "فعالیت های مذهبی و درس تجوید و قرآن" توسط مسئولین زندان مورد بازجویی قرار گرفته و پس از آن با توهین و تحقیر ریش او تراشیده شد. 28 فروردین ۱۳۹۶
- زندانیان زاهدان مجبور به پرداخت پول تعمیر تخت های زندان شدند. آنها همچنین مجبور شده بودند که وسایل گرمایشی و سرمایشی زندان را خود نیز تهیه کنند. ۲ اردیبهشت ۱۳۹۶
- مسئول بازرسی بند ۴ زندان زاهدان نیمه های شب زمانی که زندانیان خواب بودند به بهانه بازرسی، وسایل شخصی زندانیان را بهم ریخت که موجب اعتراض زندانیان شد. ۲ اردیبهشت ۱۳۹۶
- راشد بلوچ زندانی زندان مرکزی زاهدان به علت شرایط سخت زندان و عدم توجه مسئولان به خواسته هایش اقدام به خودکشی کرد که با اقدام به موقع زندانیان جان سالم بدر برد. ۹ اردیبهشت ۱۳۹۶

- اعتراض عماد الدین ملازهی زندانی سیاسی بلوچ به حکم غیر موجه ۱۵ سال زندان دادگاه انقلاب سراوان بی جواب ماند. ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۶
- اعتراض حافظ یعقوب جهاننیده زندانی سیاسی بلوچ به حکم غیر موجه ۱۰ سال زندان دادگاه انقلاب سراوان بی جواب ماند. ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۶
- حنیف آسکانی زندانی بلوچ در تاریخ ۱۱ اردیبهشت ۹۶ که در قرنطینه زندان سراوان قرار داشت به علت سختگیری و شرایط سخت اقدام به بریدن شاهرگ و خودکشی کرده که با اقدام به موقع بقیه زندانیان جان سالم بدر برد. ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۶
- عماد الدین ملازهی در زندان سراوان با گذشت ۵ ماه از بازداشت و صدور حکم برای وی به دستور دادستان سراوان همچنان ممنوع الملاقات ماند. ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶
- یعقوب جهاننیده در زندان سراوان با گذشت ۵ ماه از بازداشت و صدور حکم برای وی به دستور دادستان سراوان همچنان ممنوع الملاقات ماند. ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶
- مسئولین زندان مرکزی زاهدان دربند ۷ این زندان (با ظرفیت ۴۶۵ نفر) بیش از ۵۷۵ زندانی را در آن نگهداری می کنند که این امر باعث مشکلاتی برای زندانیان شده است. ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۶
- در زندان مرکزی زاهدان برای ۶ زندانی یک نان جیره بندی شده برای همین زندانیانی که پول خرید غذا از بوفه زندان مرکزی زاهدان را ندارند مجبورند گرسنگی بکشند. ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۶
- مسئولین زندان مرکزی زاهدان، بازداشت شدگان نصیرآباد را از اتاقی که این بازداشت شده ها همه وسایل آنرا با "هزینه شخصی" خریداری کرده بودند خارج و به اتاق های مختلف تقسیم کرده و وسایل خریداری شده آنها را نیز برداشتند. ۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۶
- سعید هوت زندانی زندان مرکزی زاهدان با اتهام قتل عمد - برای اجرای حکم اعدام به قرنطینه منتقل اما مجدداً به بند باز گردانده شد. ۳ خرداد ۱۳۹۶
- حافظ یعقوب جهاننیده زندانی بلوچ که از مشکل بینایی رنج می برد و عینک وی نیز زمان بازداشت به علت "ضرب شتم" ماموران شکسته است با وجود بارها درخواست برای مراجعه به چشم پزشکی با مخالفت مسئولین زندان روبرو شده است. ۷ خرداد ۱۳۹۶
- چاکر شیرانی، پدر زندانی سیاسی شیر احمد شیرانی در رابطه با وضعیت بفرنج فرزندش در زندان اردبیل به مسئولان مختلف کشوری از جمله رئیس جمهور، رئیس ستاد حقوق بشر قوه قضاییه، اداره اطلاعات زاهدان و رئیس سازمان زندانها نامه هایی نوشته است. ۸ خرداد ۱۳۹۶
- عبدالعلیم گوری دانشجوی رشته روانشناسی دانشگاه پیام نور ایرانشهر پس از دو هفته بازداشت در بازداشتگاه وزارت اطلاعات زاهدان وبدون برگزاری دادگاه وی به بند یک زندان مرکزی زاهدان منتقل شد. ۹ خرداد ۱۳۹۶

- علی پژگل و نور احمد حسن زهی، دو زندانی سیاسی که دوران محکومیت بلند مدت خود را بصورت تبعید در زندان اردبیل سپری می کنند در نامه ای سرگشاده تحت عنوان "جامعه اهل سنت ایران را دریابید" خطاب به نماینده عالی اتحادیه اروپا در سیاست خارجی از تبعیض های مذهبی علیه شهروندان اهل تسنن ایران و نقض حقوق شهروندی آنها گفته اند و خواستار توجه جدی تر به حقوق شهروندان سنی مذهب ایران شده اند. ۲۲ خرداد ۱۳۹۶

- مسئولین زندان مرکزی زاهدان علیرغم گذشت یک ماه از "سکته ناقص" ابوبکر ملازهی زندانی سیاسی بلوچ به وی اجازه اعزام به بیمارستان ندادند. ۶ تیر ۱۳۹۶

- محمد صابر ملک رئیسی زندانی سیاسی بلوچ که حکم محکومیت حبس ۱۵ ساله خود را بصورت تبعید در زندان اردبیل سپری می کرد، فروردین ماه سال جاری از این زندان به زندان اوین منتقل شد که از آن زمان تا نگارش این خبر با محدودیت در برقراری تماس و ملاقات روبه رو شده است. ۷ تیر ۱۳۹۶

- حسین ریگی ۵۰ ساله زندانی زندان مرکزی زاهدان برای اجرای حکم اعدام به قرنطینه منتقل اما مجدداً به بند 3 بازگردانده شد. ۱۱ تیر ۱۳۹۶

- ابوبکر ملازهی زندانی سیاسی بلوچ که ۲۷ اردیبهشت ماه دچار "سکته ناقص" شده بود بعد از ۴۳ روز بیماری برای مداوا به بیرون از زندان انتقال داده شد و همان روز بعد از ظهر به زندان زاهدان برگردانده شد. پزشک متخصص از وضعیت وی اظهار نگرانی کرده است و گفته است که: "باید روز اول که دچار سکته شده اید به متخصص مراجعه می کردید" 10 تیر ۱۳۹۶

- سینا نارویی زندانی زندان مرکزی زاهدان ۱۰ تیر ماه برای اجرای حکم اعدام به قرنطینه منتقل و سپس بازگردانده شد. ۱۱ تیر ۱۳۹۶

- بدرفتاری های مکرر، شکنجه های روحی، بازرسی های سختگیرانه ماهیانه با از بین بردن وسایل زندانیان وضعیت خفقانی در زندان سراوان ایجاد کرده که برای برخی از زندانیان غیر قابل تحمل شده است که قریب به ۴۰ زندانی به علت این بدرفتاری های مسئولان در این زندان اقدام به خودکشی کردند. ۱۲ تیر ۱۳۹۶

- رئیس زندان سراوان بدون اطلاع و ابلاغ قاضی پرونده "سختگیریهای مختلفی" را بر عماد الدین ملازهی و حافظ یعقوب جهاننیده وارد می کند. رئیس زندان به پاس کلید ها و نگیبانه های زندان دستور داده که از تردد این دو زندانی در بندها جلوگیری کرده و اجازه ملاقات و تماس با خانواده را محدود کنند. ۱۴ تیر ۱۳۹۶

- دادگاه تجدید نظر، پس از اعتراض دو زندانی سیاسی بلوچ به احکام صادره شان، با تقلیل حکم قبلی عبدالوحد هوت را به ۱۵ سال زندان و ۵۵ میلیون جریمه و زبیر هوت را به ۲۵ سال زندان و ۱۰۰ میلیون جریمه محکوم کرد. و این در حالیست که این دو زندانی اتهام وارده را رد کرده و گفته اند که: "برای اخذ اعترافات دیکته شده مورد شکنجه قرار گرفته اند و تحت شکنجه بر "نوشته ها و کاغذهایی" انگشت زده اند که از محتوای نوشته شده آنها اطلاعی نداشته اند. تاریخ

- هزاران زندانی زندان مرکزی زاهدان، از یک هفته قبل از نگارش این خبر با جیره بندی آب رو به رو شده اند. این جیره بندی در برخی از بندها دسترسی به آب را به ۴ تا ۵ ساعت در شبانه روز محدود کرده است. ۱۹ تیر ۱۳۹۶

- شامگاه بیستم فروردین ماه ۹۶، محمد صابر ملک رئیسی زندانی سیاسی بلوچ از زندان مرکزی اردبیل "با کلیه وسایلش" به زندان اوین منتقل شد. این زندانی سیاسی پس از سه ماه مورخ ۲۰ تیرماه ۱۳۹۶، از زندان اوین به بند ۷ زندان اردبیل بازگردانده شد. 20 تیر 1396

- با گذشت بیش از ده روز از بازداشت محمد صالح شهدادزی فعال مذهبی بلوچ اهل کوه ون شهرستان سرباز خانواده وی با وجود "پیگیری های مکرر" از ارگان های مختلف اما همچنان از وضعیت و محل نگهداری وی بیخبر هستند. ۲۶ تیر ۱۳۹۶

- رسول شهلی بر فرزند سید محمد روزجمعه ۳۰ تیر ۱۳۹۶ به قرنطینه زندان منتقل و از خانواده وی خواسته شده برای آخرین ملاقات به دیدار وی بروند. ۳۰ تیر ۱۳۹۶

- [مولوی] عبدالرحیم گرگیج فعال اهل سنت بلوچ که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- مولوی عبدالحکیم گرگیج فعال اهل سنت بلوچ که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- مولوی جمعه گرگیج فعال اهل سنت بلوچ که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- مولوی محمد بلوچ فعال اهل سنت بلوچ که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- مولوی علیرضا اشترک فرزند جمعه، امام جماعت روستای قراول از توابع شهرستان کلاله و فعال اهل سنت بلوچ که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- ابراهیم زرین فعال اهل سنت بلوچ که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- محمد ترکمن فعال اهل سنت هم بند زندانیان فوق الذکر که در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۹۵ توسط ماموران امنیتی بازداشت شده بود مجددا ممنوع الملاقات شد. ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- بند ۲ زندان زاهدان که نوجوانان در آن نگهداری می شوند دارای ۹ سرویس بهداشتی است که دستکم ۵ سرویس آن خراب است، آب سردکن این بند نیز نزدیک به دو ماه هست که خراب است نماز خانه آن نیز دو کولر دارد که هر دو کولر آن خراب هستند و کل بند ۲ با ۲۲۰ زندانی تنها ۳ کولر دارد که هر ۳ کولر هم خراب هستند. همچنین گزارش شده که از ۸ کابین تلفن ۲ کابین خراب و قابل استفاده نیستند. ۲ مرداد ۱۳۹۶

- مسئولان زندان مرکزی زاهدان پس از تعمیر آبسرد کن های بند ۲-۳ و ۶ و ۸ از زندانیان این بندها خواسته اند که مبلغ تعمیر آبسردکن ها که هر کدام از آن ها را ۹۰۰ هزار تومان اعلام کرده اند، پرداخت کنند. و تهدید کرده اند بندهایی که این پول را پرداخت نکنند "امتیاز بند" آنها قطع خواهد شد. امتیاز بند شامل حق تماس، ملاقات، ملاقات شرعی و ... می باشد. ۸ مرداد ۱۳۹۶

- مسئولان داخلی زندان سراوان زندانیان را مجبور میکنند که مایحتاج زندان را تهیه کنند سپس اقلام خرید شده را فاکتور کرده و مبالغ آن را از سازمان زندانها دریافت میکنند. ۱۵ مرداد ۱۳۹۶
- مسئولین زندان زاهدان به زندانیان این مرکز به مدت بیش از یک ماه می باشد که در وعده غذایی صبحانه نان و پنیر و در وعده شام تنها ماست و برنج می دهند. ۱۶ مرداد ۱۳۹۶
- عمادالدین ملازهی زندانی سیاسی بلوچ به قرنطینه زندان سراوان منتقل شد. این اقدام پس از انتشار خبر ممانعت دادستان سراوان برای آزادی عمادالدین ملازهی صورت گرفته است. ۱۶ مرداد ۱۳۹۶
- حبیب الله ندرت زهی زندانی بلوچ (11 مرداد) به علت عدم توجه مسئولین زندان به خواسته هایش و فشار های وارده بر وی در قرنطینه زندان سراوان اقدام به خودکشی کرد. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶
- رضا سارانی ۲۴ ساله ۱۸ روز پیش (4 مرداد) دچار "سکته ناقص" شده که به علت آن نصف بدن این زندانی فلج شده است، با این شرایط اما مسئولین زندان از رسیدگی به بیماری وی و اعزام این زندانی به مراکز درمانی خارج از زندان تا زمان نگارش این خبر ممانعت ورزیده اند. ۲۳ مرداد ۱۳۹۶
- عبدالرحمن رخشانی زندانی بیمار ۵۵ ساله - زندان مرکزی زاهدان - با وجود وضعیت حاد بیماری، اما از اعزام به بیمارستان و رسیدگی به وضعیت وی خودداری شده است. ۳۰ مرداد ۱۳۹۶
- شاه ولی خان زندانی بیمار (حبس ابد)- در زندان مرکزی زاهدان- با وجود وضعیت حاد بیماری، اما از اعزام به بیمارستان و رسیدگی به وضعیت وی خودداری شده است. ۳۰ مرداد ۱۳۹۶
- با وجود گذشت ۱۵ روز از انتقال عمادالدین ملازهی به قرنطینه و پس از آن به سلول انفرادی خانواده وی از او بی خبرند. (با وجود اینکه دیوان عالی کشور رای به "عدم صلاحیت حکم دادگاه سراوان" داده و وی را تبرئه کرده است.) ۳۱ مرداد ۱۳۹۶
- پاس کلید زندان سراوان با پرت کردن قفل آهنی اتاق به سمت زندانی بلوچ به نام محمد دهانی در جریان "مشاجره لفظی" پای وی را شکست. 1 شهریور 96
- ۱۰ نفر از بازداشت شدگان نصیرآباد با وجود قول های متعدد مسئولان در مورد آزادی آنها و با گذشت بیش از ۳۲ ماه همچنان در بلاتکلیفی بسر می برند. ۱ شهریور ۱۳۹۶
- دادگاه روحانی زندانی بلوچ به نام [مولوی] امان الله بلوچی روز سه شنبه ۳۱ مرداد تشکیل شده و مسئولین دادگاه از وی خواسته اند که برگه هایی را امضا کند که محکومیتش را تایید می کرد، ولی وی از امضای این برگه ها سرباز زد. ۱ شهریور ۱۳۹۶
- دادگاه روحانی زندانی بلوچ به نام حافظ عبدالرحیم کوهی روز سه شنبه ۳۱ مرداد تشکیل شده و مسئولین دادگاه از وی خواسته اند که برگه هایی را امضا کند که محکومیتش را تایید می کرد، ولی وی از امضای این برگه ها سرباز زد. ۱ شهریور ۱۳۹۶
- عبدالخالق پسند طلبه اهل سنت که روز چهارشنبه یکم شهریور ماه توسط لباس شخصی ها بازداشت شده بود، به مدت چند روز خانواده از وضعیت وی بی اطلاع بودند. ۴ شهریور ۱۳۹۶

- محمد صابر ملک رئیسی زندانی سیاسی بلوچ که هشتمین سال حکم زندان خود را در زندان مرکزی اردبیل سپری می کند به دلیل ثبت نامه ای دال بر اعتصاب غذا در حمایت از زندانیان اعتصابی رجایی شهر کرج بصورت تنبیهی از حق تماس تلفنی محروم شده است. ۲۱ شهریور ۱۳۹۶

- منابع نزدیک به زندانی سیاسی عماد الدین ملازهی علیرغم "عدم صلاحیت خوردن حکم زندان و اعلام تبرئه" از "کارشکنی" وزارت اطلاعات و دادستان سراوان برای آزادی وی و هم پرونده اش یعقوب جهانی خبر دادند. ۳۰ شهریور ۱۳۹۶

-انتقال محمد جان عزیز، 20 ساله، یاسر عزیز ۱۷ ساله و بنیامین عزیز ۲۰ ساله به زندان مرکزی زاهدان منتقل شدند پس از مدتی نگه داری در بازداشتگاه اطلاعات سپاه و اذیت و آزار روحی و جسمی 4 مهر 96

-زندانی سیاسی کرد ابوبکر رستمی در زندان زاهدان به دلیل مطالبه حقوق زندانیان و پرسش از مسئولانی که برای بازدید به این زندان سر می زدند به تصمیم مسئولان زندان بصورت تنبیهی به قرنطینه زندان تبعید شد . تاریخ 96/7/11

-ابوبکر رستمی زندانی سیاسی زندان مرکزی زاهدان اعتصاب غذا کرد. 96/7/12

-دادگاه جوانان نصیرآباد بعد از ۱۰۰۰ روز بلاتکلیفی که قرار بود، برگزار شود بار دیگر مجدداً به تاخیر افتاد. 96/7/ 12

-منصور قلندرزی مغازه دار بلوچ "سه و نیم ماه پیش" تیر ماه ۱۳۹۶ در شهرستان سراوان توسط ماموران وزارت اطلاعات بازداشت شده بود با آثار شکنجه به زندان مرکزی زاهدان منتقل شد. 96/7/15

-مولابخش بلوچ اهل قصرقند پس دو ماه بازداشت توسط اطلاعات سپاه به زندان زاهدان منتقل شد. 30 مهرماه 96

-عمادالدین ملازهی و حافظ یعقوب جهانی پس از گذشت یک ماه از دادگاه علیرغم برنامه اعلام حکم در سه روز همچنان بدون خبر ماندند. 1 آبان ماه 96

-نعمت موسوی فرزند علی شهروند خاشی با گذشت یکسال در بلاتکلیفی بسر می برد 8 آبان 96

-عمادالدین ملازهی توسط دادستان سراوان تهدید به ادامه زندان و آزاد نکردنش شد 14 آبان 96

-حافظ یعقوب جهاندیده توسط دادستان سراوان تهدید به ادامه زندان و آزاد نکردنش شد 14 آبان 96

-فهد درکشیده اهل کوستگ پیشین با گذشت چندین ماه همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد 24 آبان ماه

-ناصر درکشیده اهل کوستگ پیشین با گذشت چندین ماه همچنان در بلاتکلیفی بسر می برد 24 آبان ماه

-تلفن های بند 3و4 زندان مرکزی زاهدان به علت عدم حضور زندانیان سنی مذهب در مراسم اربعین قطع شدند 25 آبان.

-قاضی جدید پرونده عماد الدین ملازه یو یعقوب جهانی هیچ اطلاعی از وضعیت آن دو نداشت و ابطال حکم قبلی از پرونده برداشته شده بود. 1 آذر 96

-پس از انتشار گزارش شکنجه عبدالمجید (عبدالماجد) پایدار و مراد محمد ده بلوچ دو زندانی چابهار توسط مرزبانی زاهدان، این دو زندانی توسط رئیس دفتر بند 3 زندان مرکزی زاهدان به همراه بازپرس پرونده آنها زمانی که در مرزبانی بوده اند، و چند تن دیگر که هویتشان مشخص نشده احضار و مورد بازخواست قرار گرفتند. و پس از فیلمبرداری از اظهاراتشان "تا اطلاع ثانویه" ممنوع الملاقات شدند. 1 آذر 96

-عبدالله قنبرزهی زندانی سیاسی 25 از بازداشتگاه وزارت اطلاعات این شهر به زندان زاهدان منتقل شد. وی به مدت یکماه در سلول های انفرادی اداره اطلاعات زاهدان تحت بازجویی و شکنجه قرار گرفته بود. 7 آذر 96

-عبدالخالق جفادار حسینی زندانی سیاسی ۳۲ ساله متهم به اقدام علیه امنیت کشور بیش از هفت سال است با حکم اعدام در زندان مرکزی زاهدان نگهداری میشود، نزدیکان این زندانی می گویند او از حق تماس تلفنی و ملاقات با خانواده اش محروم است و از سوی مسئولین زندان همواره مورد آزار و اذیت قرار میگیرد 8 آذر 96

-انتقال محمد صابر ملک رئیسی در زندان اردبیل به قرنطینه و آزار و اذیت وی. 8 آذر 96

-محمد صابر ملک رئیسی در اعتراض به شکنجه های مکرر برای چندمین بار دست به اعتصاب غذا زد. 8 آذر 96

-نامه ۱۰ تن از زندانیان محکوم به اعدام زندان زاهدان؛ که خود را قربانی پرونده سازی دانستند. این زندانیان به نامهای محمدامین عمرزهی، یوسف بمپورزهی، غلام رسول مزارزهی، علیرضا نارویی، انوشیروان عمرزهی، ناصر عمرزهی، عبدالله صلاح زهی، حسین داور، مرادبخش بلوچی، نبی مزارزهی / 13 آذر 96

-نامه سرگشاده مادر محمد صابر ملک رئیسی؛ فرزندم شکنجه شده است و امنیت جانی ندارد 14 آذر 96

-مسدولان برای تعویض لامپهای اتاقهای زندان زاهدان از زندانیان درخواست پول کردند. 19 آذر 96

-حسن دهوری و الیاس قلندرزهی، دو زندانی در زاهدان طی نامه ای گفتند: ما را گروگان گرفتند، شکنجه و محکوم به اعدام شدیم. 19 آذر 96

-مسئولان زندان زاهدان زندانیان را تهدید کرده اند که مشکلات را به بازرسانی که به طور سرزده آمده بودند گزارش نکنند. 21 آذر 96

-خرابی مکرر تلفن های بند 5 زندان زاهدان زندانیان این بند را برای ارتباط با خارج زندان با مشکل مواجه کرد. 25 آذر 96

-محمد علی آذر زندانی سیاسی بلوچ از بند 5 زندان مرکزی زاهدان به وزارت اطلاعات منتقل شد. 26 آذر 96

-محمد صابر ملک رئیسی در حمایت از تظاهرات در ایران پس از 36 روز به اعتصاب غذای خود پایان داد. دی 96

-فرشید غزلباش فرزند علی ۲۲ ساله ساکن خاش مدت دو سال است که به اتهام "سرقت" در زندان و در حال بلاتکلیف است و دادگاهش برگزار نمی شود و به پرونده رسیدگی نمیشود. 2 دی 96

-افشین نتوزهی ۲۱ ساله فرزند نواب دانشجوی اهل سراوان ۷ ماه است که در زندان سراوان در حالت بلاتکلیفی بسر می برد. 3 دی 96

-یعقوب دامنی زندانی بیمار در زندان سراوان علیرغم تیرئه از اتهام و بیماری، از آزادی بدون شرط و اعزام به پزشک محروم مانده است. 5 دی 96

-محمدعلی آذر زندانی سیاسی که از چند ماه قبل در زندان مرکزی زاهدان در بازداشت موقت بسر می برد، پس از انتقال به بازداشتگاه وزارت اطلاعات مورد ضرب و شتم قرار گرفت. 7 دی 96

-ولی محمد بلوچ، زندانی محکوم به اعدام که پیش تر طی بازدید بازرسان اداره کل سازمان زندانها از زندان زاهدان نسبت به بیان مشکلات زندانیان و نحوه برخورد مسئولین زندان به آنان شکایت کرده بود، جهت تنبیه توسط مسئولین زندان زاهدان، به زندان نامعلومی تبعید شد. 8 دی 96

-عبدالرحمان نارویی، فرزند عبدالحمید و اهل زاهدان که از ۹ سال پیش به اتهام جرایم مواد مخدری در زندان مرکزی بیرجند بسر برده بود، بعد از درگیری با یکی دیگر از زندانیان توسط مدیر زندان با شوکر برقی کشته شد. 11 دیماه 96

-عبدالقدوس امیری زندانی سیاسی بیمار زندان زاهدان به علت عدم رسیدگی به وضعیت پزشکی رگ دست خود را زد. 13 دی 95

مولوی محمد بلوچی زندانی سیاسی بلوچ پس از شکایت از وضعیت زندان زاهدان به زابل تبعید شد. 13 دی 96

-عطاء الله حوت، عبدالصمد حوت، و عبدالحمید کیازهی سه زندانی سیاسی زندان زاهدان هستند که علیرغم تکمیل کارها و دریافت حکم انتقال به محل سکونت، بخاطر ممانعت دادستان اجازه انتقال به آنها داده نمی شود. 14 دی 96

-سه زندانی سیاسی به نامهای نعمت الله نصرت نژاد ۲۴ ساله، عمران دهوری ۲۳ ساله، و عبدالرزاق امراء از بازداشتگاه اطلاعات سپاه به زندان مرکزی زاهدان منتقل شدند. روز گذشته چهارشنبه 20 دی 96

-در پی نابه سامانی زندان سراوان جمعی از زندانیان طی نامه ای از مسئولان بازرسی کل کشور درخواست رسیدگی به وضعیت زندانیان این زندان نمودند. 2 بهمن 96

-جوانان سرباز طی نامه ی سرگشاده ای از "روسای سه قوه" خواستند که به وضعیت بازداشت شدگان نصیرآباد که بیش از سه سال است بدون رسیدگی و شفافی پرونده در بلاتکلیفی به سر می برند رسیدگی کرده و آزادشان کنند. 5 بهمن 96

- جعفر نرانی فرزند درمحمد ۳۵ ساله اهل ایرافشان از توابع شهرستان سراوان متهم به قتل 53 ماه بلاتکلیفی در زندان سراوان - 5 بهمن 96

- جاسم بلوچ زهی زندانی زندان سراوان که در اثر شلیک گلوله ماموران هنگام بازداشت قطع نخاع و از پایین تنه فلج شده در همین حالت و بدون رسیدگی پزشکی در زندان نگه داری می شود. 6 بهمن 96
- یک زندانی محکوم به اعدام به نام حامد نارویی از زندان مرکزی زاهدان فرار کرد. 9 بهمن 96
- مسئولین زندان مرکزی اردبیل از زمان پایان اعتصاب غذا محمد صابر ملک رئیسی، زندانی سیاسی این زندان، از اعزام وی به بهداری خودداری کرده‌اند. 11 بهمن 96
- ضرب و شتم و شکنجه عبدالحکیم چاکری زندانی امنیتی زندان زاهدان 9 اسفند 96
- وحید صفرزهی، در زندان مرکزی زاهدان با خوردن تیغ اقدام به خودکشی کرد. 12 اسفند 96
- سخی ریگی زندانی سیاسی بلوچ طی نامه ای از 9 سال بدون حتی یک روز مرخصی خبر داد. 9 اسفند 96
- احمدحسین براهویی، 19 ساله زندانی محبوس در زندان مرکزی زاهدان، علیرغم وضعیت حاد پزشکی به بیمارستان اعزام نشد. 13 اسفند 96
- عبدالرئوف پاهنگ معروف به حنیف زندانی ۳۰ ساله زندان سراوان به دلیل ابتلا به بیماری سل و عدم رسیدگی پزشکی ساعت ۱ بامداد سه شنبه ۲۲ اسفند فوت کرد. 22 اسفند 96
- عاصف درزاده فرزند جنگیان ۲۹ ساله اهل سراوان به علت شکایت از مسئولان زندان به مکان نامعلومی تبعید شد. 21 اسفند 96
- انتقال عمادالدین ملازهی به مکانی نامعلوم توسط ایرج نوربخش سرپرست زندان سراوان – 23 اسفند 96
- بلاتکلیفی 11 ماهه عبدالباسط سرورانی ۱۹ ساله در زندان سراوان – اسفند 96
- بلاتکلیفی سک سال و سه ماهه مسعود یارمحمدزهی فرزند محمد صالح ۲۶ ساله، در زندان سراوان – اسفند 96
- بلاتکلیفی سه ساله مسلم سپاهی فرزند حبش در زندان سراوان – اسفند 96

بخش سوم:

وضعیت جامعه مدنی:

بازداشت ها

دستکم 50 نفر از شهروندان بلوچ در سال 1396 بازداشت شدند که عمدتاً این بازداشت ها توسط ماموران وزارت اطلاعات و اطلاعات سپاه انجام گرفتند.

جزئیات این بازداشت شده ها به شرح ذیل است:

- مولوی فضل الرحمن کوهی - به طور موقت توسط دادگاه ویژه روحانیت بازداشت شد- ۱۴ فروردین ۱۳۹۶

- علیم گوری دانشجوی رشته روانشناسی پیام نور دانشگاه ایرانشهر توسط وزارت اطلاعات در شهرستان ایرانشهر بازداشت و به زاهدان منتقل شد. ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

- منصور قلندر زهی، محل بازداشت نا معلوم - به اتهام فعالیت مجازی علیه امنیت ملی بازداشت در - خرداد

96

- اصغر امیری به اتهامات امنیتی بازداشت و به وزارت اطلاعات زاهدان منتقل شد در تاریخ 26 خرداد 96

- بهزاد بارکزی به اتهامات امنیتی بازداشت و به وزارت اطلاعات زاهدان منتقل شد در تاریخ 26 خرداد 96

- رئیس دادگستری هرمزگان اعلام کرد ۵ نفر از جوانان بندر جاسک توسط ماموران امنیتی به اتهام همکاری با گروهک داعش (بعد از جریان تیراندازی دو مهاجم مسلح به مجلس شورای اسلامی) دستگیر و با قرار بازداشت موقت روانه زندان شدند. ۲۲ خرداد ۱۳۹۶

- (مولوی) علی صفرزهی یکی از شاگردان دوره تفسیر قرآن امام جمعه آزاد شهر پس از پایان اختتامیه بیست و نهمین دوره ترجمه و تفسیر قرآن کریم دارالعلوم فاروقیه گالیکش توسط ماموران امنیتی بازداشت شد. ۲ تیر ۱۳۹۶

- (حافظ) محمد صالح شهدادزهی فرزند ملا احمد فعال مذهبی اهل "کوه ون" شهرستان سرباز، توسط ماموران امنیتی بازداشت و به مکان نامعلومی منتقل شده است. 16 تیر ۱۳۹۶

- فاروق انوری ۳۰ ساله، بازداشت توسط وزارت اطلاعات و انتقال به بازداشتگاه وزارت اطلاعات زاهدان -

تیر 96

- ادريس جمشيدزهی ۴۰ ساله، بازداشت توسط وزارت اطلاعات و انتقال به بازداشتگاه وزارت اطلاعات زاهدان - تير 96

- عبدالعزيز ستوان ۳۰ ساله، بازداشت توسط وزارت اطلاعات و انتقال به بازداشتگاه وزارت اطلاعات زاهدان- تير 96

- محمود ستوان ۲۷ ساله، بازداشت توسط وزارت اطلاعات و انتقال به بازداشتگاه وزارت اطلاعات زاهدان- تير 96

- هاشم زردکوهی ۲۸ ساله کارمند سابق بانک، بازداشت توسط وزارت اطلاعات و انتقال به بازداشتگاه وزارت اطلاعات زاهدان- تير 96

-محمود شهلای بر، توسط وزارت اطلاعات در ایرانشهر بازداشت شد. وی مورد شکنجه قرار گرفت تا علیه امام جمعه پشامگ سرباز شهادت دهد. 17 تير 96

-ادريس رکنی، توسط وزارت اطلاعات در ایرانشهر بازداشت شد. وی مورد شکنجه قرار گرفت تا علیه امام جمعه پشامگ سرباز شهادت دهد. 17 تير 96

-عبدالعزيز رکنی توسط وزارت اطلاعات در ایرانشهر بازداشت شد. وی مورد شکنجه قرار گرفت تا علیه امام جمعه پشامگ سرباز شهادت دهد. 17 تير 96

-هاشم زردکوهی توسط وزارت اطلاعات در ایرانشهر بازداشت شد. وی مورد شکنجه قرار گرفت تا علیه امام جمعه پشامگ سرباز شهادت دهد. 17 تير 96

-منصور قلندرزی مغازه دار بلوچ در شهرستان سراوان توسط ماموران وزارت اطلاعات بازداشت شد. تير ماه ۱۳۹۶

- مولوی بسم الله براهوی بار دیگر توسط وزارت اطلاعات بازداشت شد. وی بهمن ماه سال ۹۵ به علت "فعالیت های مذهبی" مدتی بازداشت بود. ۲ مرداد ۱۳۹۶

-مولایبخش بلوچ اهل قصرقند توسط اطلاعات سپاه بازداشت شد. مرداد 96

- اقبال شنبه زهی روز چهارشنبه یکم شهریور ماه توسط ماموران امنیتی لباس شخصی به اتهام واهی "تیر اندازی به یک سرباز وظیفه و یک بسیجی" بازداشت شد نامبرده پس از یک ماه آزاد شد. ۱ شهریور ۱۳۹۶

- عبدالخالق پسند فرزند فضل الله طلبه مدرسه دینی پیشین شهرستان سرباز به اتهام واهی "تیر اندازی به یک سرباز وظیفه و یک بسیجی" توسط ماموران امنیتی لباس شخصی بازداشت شد. نامبرده پس از یک ماه آزاد شد. ۱ شهریور ۱۳۹۶

-یاسر عزیزی فرزند ناصر ۱۷ ساله، (یکی از بستگان رهبر انصر الفرقان) بازداشت شد. 27 شهریور 96

-محمد جان عزیزی فرزند یوسف ۲۰ ساله،(یکی از بستگان رهبر انصر الفرقان) در قصر قند بازداشت شد در هنگام بازداشت سوار موتور بود و به سمتش تیراندازی شده و زخمی شد. 27 شهریور 96

- داوود عزیزی فرزند علی محمد ۱۹ ساله (یکی از بستگان رهبر انصر الفرقان) بازداشت شد. 27 شهریور 96

- بنیامین عزیزی فرزند الله بخش ۱۹ ساله (یکی از بستگان رهبر انصر الفرقان) بازداشت شد. 27 شهریور 96
-شهادت شهدادزاده ۲۴ ساله فرزند حسین، کارگر مغازه کیف و کفش فروشی، اهل سیریک بدون حکم قضایی توسط ماموران وزارت اطلاعات از محل کار خود بازداشت شد. 5 مهر 96
-یاسین آسکانی فرزند محمد مراد ۲۶ ساله، در در مسیر آشار به سمت سراوان توسط ماموران سپاه با ضرب و شتم بازداشت شد. 96/7/22

-عبدالرزاق امراء طلبه اهل سنت در سراوان توسط اطلاعات سپاه بازداشت شد. 30 مهر 96

-نعمت الله نصرتی نژاد در سراوان توسط اطلاعات سپاه بازداشت شد. 30 مهر 96

-عمران دهواری در سراوان توسط اطلاعات سپاه بازداشت شد. 30 مهر 96

- 3 زن که در کار مدلینگ بودند بازداشت شدند. هویت آنها دریافت نشد. 3 ابان ماه

- عبدالرشید قنبرزهی به اتهام عضویت در گروه انصار الفرقان بازداشت شد - آبان 96

-عزیز بلوچ اهل قصرقند 25 ساله بازداشت شد. به خانواده این شهروند صرفاً گفته شده است فرزند آنان به اتهام اقدام علیه امنیت کشور دستگیر شده است. 9 آذر 96

-عبدالستار شهنوازی فرزند محمد نصیر 31 ساله اهل منطقه روتوک سراوان توسط ماموران هنگ مرزی مرصاد بازداشت شد. در تاریخ 4 دی 96

-مجتبی ریگی فرزند ابراهیم 25 ساله اهل منطقه روتوک سراوان توسط ماموران هنگ مرزی مرصاد بازداشت شد. در تاریخ 4 دی 96

-عبدالحمید آریامنش (قلندرزهی) فرزند کریم، ۳۳ ساله در روستای محل سکونتش لاسجرد شهرستان سرخه سمنان بازداشت شد. 15 دی 96

-برکت شه بخش اهل زاهدان ۲۰ ساله، حدود ۴ روز قبل توسط پرسنل اداره اطلاعات شهرستان زاهدان بازداشت شده است. 12 دی 96

- جلال ایرندگانی از شرکت کنندگان در تجمعات اعتراضی دی ماه بازداشت و پس از ۲۸ روز به زندان مرکزی زاهدان منتقل شد. دی 96

-محمد بطحایی وزیر آموزش و پرورش از بازداشت تعدادی از دانش آموزان بلوچ در اعتراضات اخیر خیر داد که زیر 18 سال اند. 15 دی 96

-مصطفی ریگی فرزند احمد ۲۰ ساله اهل جالق توسط ماموران امنیتی بازداشت شد. 19 بهمن 96

-اختر نعمتی ۳۲ ساله، فرزند یارمحمد توسط ماموران امنیتی،شهر چابهار در دفاع از هویت بلوچی بازداشت شدند. 27 بهمن 96

-نعیم نعمتی ۲۲ ساله فرزند یارمحمد ، توسط ماموران امنیتی،شهر چابهار در دفاع از هویت بلوچی بازداشت شدند. 27 بهمن 96

-عمران جماعت بلوچ ۲۳ ساله فرزند حسن توسط ماموران امنیتی،شهر چابهار در دفاع از هویت بلوچی بازداشت شدند. 27 بهمن 96

-رشید بلوچ ۲۳ ساله فرزند محمد حسن توسط ماموران امنیتی،شهر چابهار در دفاع از هویت بلوچی بازداشت شدند. 27 بهمن 96

احضار، بازجویی، تهدید و تفتیش

دستکم 10 گزارش از احضار و بازجویی چهره های رسانه ای و مذهبی فعال در سال گذشته دریافت شده است:

گزارشهای موردی از احضارها و تهدید و تفتیش ها:

- دادگاه ویژه روحانیت مشهد طی تماس و بدون ارسال نامه کتبی مولوی فضل الرحمن کوهی امام جمعه اهل سنت پشامگ سرباز را به این دادگاه احضار کرد. ۱۳ فروردین ۱۳۹۶

- مولوی محمد امین آسکانی معاون مولوی فضل الرحمن کوهی و امام جمعه موقت پشامگ از طرف مسئولین دادگاه انقلاب زاهدان تهدید به احضار و بازجویی در این دادگاه شد. ۱۵ فروردین ۱۳۹۶

- مولوی عبدالستار حسین بر، نویسنده، مترجم و محقق اهل سنت و از اساتید مدرسه دینی عین العلوم گشت، که مدیریت پایگاه اطلاع رسانی سنت آنلاین (سایت مدرسه دینی مذکور) را به عهده دارد روز پنجشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۶ به اداره اطلاعات سروان احضار و مورد بازجویی قرار گرفت. ۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۶

- دادگاه انقلاب زاهدان با ارسال ابلاغیه ای از مولوی فتحی محمد نقشبندی و پسرش حافظ عبدالغفار خواست که خودشان را به دادگاه معرفی کنند. ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۶

- پس از برگزاری جشن ختم قرآن در منطقه شورک ملکی واقع در ۶۰ کیلومتری شهر مشهد مولوی ابراهیم فاضلی رئیس مدرسه علم دینی تایباد به دادگاه ویژه روحانیت احضار و مولوی عبدالمجید مرادزی که به نمایندگی از مولانا عبدالحمید مشارکت کرده بود تهدید و از ادامه سفر وی ممانعت شد. 3 تیر 96

- مولوی عبدالغفار کریمزایی امام جمعه آشار پس از انتقاد از بسته شدن مرز و تیراندازی ماموران به سمت مردم وسط ارگان های امنیتی تهدید به احضار و درخواست تصحیح سخنان شد. ۱۷ تیر ۱۳۹۶

- مولوی عبدالستار حسین بر مدرس مدرسه دینی عین العلوم گشت و مدیر سابق پایگاه اطلاع رسانی سنت آنلاین به پلیس فتای سروان احضار شده و مورد بازجویی قرار گرفت. ۲۵ بهمن ۱۳۹۶

- در اقدامی که برای چندمین بار تکرار شده، ماموران نیروی انتظامی (تکاوران) بدون حکم قضایی وارد منازل مردم روستای انزا شدند. 11 بهمن 96

ماموران مسلح؛ رفتارهای خلاف قانون و نقض حقوق مردم بلوچ در سال 2017

در سال 1396 دستکم 31 شهروند بلوچ در اثر برخوردهای فراقانونی و تیراندازی های مستقیم ماموران انتظامی و امنیتی کشته و زخمی شدند که از این تعداد 20 نفر کشته و 11 نفر زخمی شدند.

تیراندازی ماموران به یکی از نگرانی های جدی مردم و معتمدان تبدیل شده و انتقادات و گلایه های مکرری در این زمینه از سوی نمایندگان بلوچ در مجلس شورای اسلامی و علما و معتمدان شده اما تا کنون نشانه های چندان در بازبینی در این رفتارها صورت نگرفته است.

برخی از گلایه ها و اعتراضات نمایندگان و روحانیان بلوچ در سال گذشته:

- مولوی اسدالله کریمزایی امام جمعه موقت آشار: "نیروی انتظامی و نیروهای سپاه که مسئول حفظ جان شهروندان هستند نباید مردم را به خاطر چند لیتر سوخت هدف قرار دهند." ۹ تیر ۱۳۹۶

- محمدنعیم امینی فرد، نماینده مردم شهرستان ایرانشهر در مجلس شورای اسلامی از ماموران نیروی انتظامی خواست که به سمت سوخت بران شلیک نکنند. ۲۰ تیر ۱۳۹۶

امام جمعه موقت شهرستان راسک مولوی نقشبندی گفت: "ما از نیروی انتظامی می خواهیم که وقتی جوانان ما برای کسب یک لقمه نان چند لیتر گازوئیل به همراه دارند به سمت آنها تیراندازی نکنند" 28 مهر 96

جزئیات و اخبار رفتارهای فراقانونی یک سال پیش به شرح ذیل:

- یوسف شه بخش برادر حاجی امید شه بخش یکی از معتمدان طائفه شه بخش توسط نیروهای بسیج در کورین زاهدان کشته شد. ماموران علیرغم بسیجی بودن وی او را تروریست معرفی کردند. ۲۲ فروردین ۱۳۹۶

- کامران شه بخش برادرزاده حاج امید شه بخش یکی از معتمدان طائفه شه بخش توسط نیروهای بسیج در کورین زاهدان کشته شد. ماموران علیرغم بسیجی بودن وی او را تروریست معرفی کردند ۲۲ فروردین ۱۳۹۶

- گزارش شاهدان عینی: در جریان تعقیب و گریز ماموران و یک خودرو زانتیا در یکی از خیابان های پرتردد زاهدان دو کودک زاهدانی به زیر گرفته شده و کشته شدند. ۲۴ فروردین ۱۳۹۶

- عبدالرحمن درازهی ۲۵ ساله فرزند دلمراد که در مسیر برگشت از دهستان کله گان به سمت سراوان با ماشین توپتا بود توسط ماموران نیروی انتظامی مورد تیراندازی قرار گرفت و با اصابت تیر به سر، نامبرده کشته شد. ۲۹ فروردین ۱۳۹۶
- عبدالرشید درشته ۴۰ ساله اهل روستای زیارتجاه سرباز که بخاطر بار چند کیسه برنج که در تاریخ ۸ اردیبهشت مورد شلیک مستقیم ماموران لباس شخصی به شدت مجروح شده بود در بیمارستان خاتم ایرانشهر فوت کرد. ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۶
- در جریان تیراندازی مستقیم ماموران نیروی انتظامی در شهرستان سیب وسوران به ماشینی به گمان حمل سوخت وبدون دادن ایست قبلی یک روحانی بلوچ به نام ملا احمد کشته و دو شهروند دیگر نیز زخمی شدند. 21 اردیبهشت 96
- عبدالشکور شاهوزهی فرزند حاجی گل محمد که شنبه 16 اردیبهشت پس از انداختن خارک زیر چرخ های خودروی وی توسط ماموران نیروهای مرصاد خودرو نامبرده چپ کرده و به شدت زخمی شده بود در بیمارستان خاتم الانبیا زاهدان فوت کرد. ۲۲ اردیبهشت ۱۳۹۶
- ماموران انتظامی با تیراندازی به سمت دو خودرو که بار انبه داشتند باعث رعب و وحشت در شهر و شکسته شدن شیشه های نانوائی محل شدند. 30 اردیبهشت 96
- حاج رضا اسفندکی در پایانه مرزی کوهک شهرستان سراوان در پی حمله خمپاره ای سپاه پاسداران کشته وشهروندی دیگر زخمی شد. 6 خرداد 96.
- یک خودروی سورای سمند در اثر تعقیب و گریز وتیراندازی ماموران دریابانی به سمت وی در مقابل درب خروجی منطقه آزاد چابهار واژگون شد. که سبب مجروح شدن راننده خودرو شده است. خودرو حامل "ادکلن" بوده است. 4 مرداد ۱۳۹۶
- حلیم آسکانی فرزند عبدالرحمن در اثر تیراندازی ماموران سپاه "بلوچ بازار" آشار از ناحیه پا مورد اصابت گلوله قرار گرفت. ۹ مرداد ۱۳۹۶
- حافظ صفی الله در مسیر خاش – سراوان توسط "ماموران لباس شخصی" به ضرب چند گلوله کشته شد. 28 مرداد 96
- ماموران کالا قاچاق منطقه آزاد چابهار در محدوده خارجی منطقه آزاد چابهار به سمت یک خودرو (که اجناسی از قبیل چای و آب میوه جات به همراه داشت) آتش گشودند که در این جریان تیر به خودرو اصابت کرد و از کنار راننده خودرو عبور کرد. ۷ شهریور ۱۳۹۶
- "حامد شهنوازی" (درازهی) فرزند فقیرمحمد و برادرزاده وی "مسعود شهنوازی" فرزند عادل در دوراهی گرنچن در جاده سراوان به سمت خاش مورد تیر اندازی بی ضابطه ماموران انتظامی قرار گرفتند که حامد کشته و وضعیت مسعود وخیم گزارش شد. 96/7/2
- رسول خرم فرزند عبدالنبی که ۳۰ شهریور ماه توسط ماموران نیروی انتظامی با "قنناق تفنگ" مورد ضرب و شتم قرار گرفته و مصدوم شده بود به دادرسی نظامی شهرستان چابهار شکایت کرد اما پاسخ درستی دریافت نکرد. 4/مهر/96
- کودک خردسالی به اسم مرتضی روستا و پدرش مصطفی روستا و داییش محمد دادخواه در جریان حمله ماموران نیروی انتظامی برای بازداشت مصطفی روستا در ایرانشهر و در منزل مسکونی کشته شدند. همسر مصطفی روستا نیز در منزل حضور داشت. 8 مهر/ 96

- ماموران انتظامی پاسگاه ابتر پس از تعقیب و گریز خودرو حامل سوخت در منطقه آژمن آباد ایرانشهر به سمت وی آتش گشودند که با اصابت گلوله، خودرو به طور کامل آتش گرفت و به طور معجزه آسایی راننده نجات یافت ماموران فوراً محل واقعه را ترک کردند. 96/7/20
- اسماعیل کوهساری فرزند قادر ۲۲ ساله اهل شهرستان سرباز در اثر تیراندازی مستقیم ماموران کشته شد 1 آبان 96
- یک شهروند اهل سرباز بر اثر تیر اندازی نیروهای انتظامی زخمی شد. هویت نامشخص 8 آبان 96
- سهراب ملاحی شهروند بلوچ بر اثر تیر اندازی ماموران دریابانی در کرگان هرمزگان کشته شد 14 آبان 96
- محمد ملاحی بر اثر تیر اندازی ماموران دریابانی در کرگان هرمزگان زخمی شد 14 آبان 96
- نعیم سایگانی در خیابان کمالزاده توسط کلانتری ۱۱ شهرستان ایرانشهر با خودرو مورد ضرب واقع شد و کشته شد. 22 دی 96
- زخمی شدن دو زن از طایفه بامری دلگان در جریان یورش ماموران نیروی انتظامی برای بازداشت دو متهم، این موضوع باعث تجمع مردم در مقابل پاسگاه شهر و سنگ اندازی به سمت ماموران شد. 2 بهمن 96
- حسین ملاحی ۱۹ ساله فرزند لکاب در اثر اصابت گلوله ماموران انتظامی در کرگان کشته شد. 4 بهمن 96
- چراغ جت اهل روستای کچ نکور در اثر تیراندازی مستقیم ماموران سپاه مورتان کشته شد. 5 بهمن 96
- علیم پرکی در مسیر سراوان مهرستان توسط ملیشیات بسیجی تابع سپاه کشته شد. 5 بهمن 96
- عبدالغنی عبدالزهی در فاصله یک کیلومتری پاسگاه ابتر در مسیر مهرستان به ایرانشهر ترور شد. ۲۱ اسفند 96

آزادی مطبوعات ، اینترنت و موارد فرهنگی ، ملی و مذهبی

در سال گذشته در این مورد 16 مورد ثبت شده است. تاکید می شود که بخاطر نبود آزادی بیان و مطبوعات و سختگیری ها در این حوزه و نبود گزارشگران و عدم اجازه به سازمان های حقوقی برای بررسی مشکلات موجود در بلوچستان به ندرت این موارد رسانه ای می شوند، امیدواریم که این گام مثبت زمینه ساز دریافت هر چه بیشتر این موارد در آینده باشد.

گزارشهای موردی:

- "تندروها" در شهرستان دلگان اقدام به پاره کردن تابلوی مذهبی اهل سنت با نام "خلفای راشدین" کردند. ۶ فروردین ۱۳۹۶
- هشدار مولانا گرگیج به برخی از رفتارهای سلیقه ای و ایجاد ممنوعیت ها برای شرکت مردم اهل سنت به همایش فارغ التحصیلی دارالعلوم مکی زاهدان ۱۱ اردیبهشت ۱۳۹۶
- برای چندمین سال متوالی محدودیت های بسیاری برای برگزاری همایش فارغ التحصیلی طلاب دارالعلوم مکی زاهدان از سوی نهادهای امنیتی استان و کشور بوجود آمد که می توان به مخالفت به حضور بسیاری از شخصیت

های اهل سنت همچو مولانا گرگیچ امام جمعه اهل سنت آزاد شهر گلستان، کاک حسن امینی، حاکم شرع مردمی کردستان و همچنین از کار افتادن اینترنت عمومی شهر زاهدان در روز برگزاری همایش اشاره کرد. ۲ اردیبهشت ۱۳۹۶

- ماموران امنیتی بخاطر مطالب و پخش نشریه های داخلی در حوزه گشت سراوان مولوی عبدالستار حسین بر، مدیر پایگاه اطلاع رسانی سنت آنلاین را احضار کردند 14 اردیبهشت 96

-در پی فشارهای حسینعلی شهریاری نماینده زاهدان، علیرغم مخالفت عمومی مردم بلوچ بخاطر تضعیف بافت فرهنگی و جمعیتی، اما وزیر کشور قول پیگیری موضوع تقسیم استان سیستان و بلوچستان را داد. 11/مهر/96

-مولوی عبدالحمید امام جمعه زاهدان با طرح تقسیم استان سیستان و بلوچستان مخالفت کرده و ابراز نگرانی مردم را بیان کرد. 12 مهر 96

-درخواست روحانیان و نخبگان اهل سنت برای انتخاب استنادار بلوچ سنی مذهب در استان سیستان و بلوچستان توسط روحانی عملی نشد. 12 مهر 96

-افراد ناشناس به خودرو محمود براهوی نژاد روزنامه نگار بلوچ حمله کردند. 23/مهر/96

-مولوی کوهی با انتقاد از طرح مجدد موضوع تقسیم بلوچستان توسط شهریاری نماینده زاهدان در مجلس وی را نا آگاهی از جغرافیا و تاریخ بلوچستان دانست. و گفت اجازه تقسیم بیشتر بلوچستان را نمی دهیم 28 / مهر / 96

-تعداد پرشماری از اماکن کسب شهروندان بهایی در استان سیستان و بلوچستان به دلیل تعطیلی در مناسبت مذهبی بهاییان پلمب شدند 16 آبان 96

-فرمانده جدید نیروی دریایی ارتش: برای مقابله با دشمن باید در سواحل مکران تمدن سازی کنیم فعالان مدنی بلوچ از تمدن سازی فارسی و شیعی در منطقه بلوچستان ابراز نگرانی کردند. 4 آذر 96

-سپاه طرح "گشت محله محور" بسیج را در سیستان و بلوچستان آغاز کرد منتقدان این امر را سلب آزادی بیشتر مردم و دخالت سپاه می دانند. 6 آذر 96

-مولوی ضیاء الرحمن قلندرزی استاد حوزه علمیه مدینه العلوم و فرزند امام جمعه الخلیل خاش در مسیر برگشت از حوزه علمیه مدینه العلوم به منزل خویش توسط افراد ناشناس ربوده شد. بعدا در حالی که شکنجه شده بود پیدا شد. 7 آذر ماه 96

-برخی از امداد رسانان بلوچ وابسته به مسجد مکی به زلزله اخیر کرمانشاه که برای کمک به زلزله زدگان رفته بودند از منطقه اخراج شدند. 9 آذر 96

-دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان در اقدامی با جدا کردن درب های ورودی و خروجی دانشجویان دختر و پسر اقدام به تفکیک جنسیتی نمود. این اقدام با واکنشهای از سوی دانشجویان و کابران شبکه های اجتماعی مواجه شد.

-مسجد مدنی روستای مغ شهرستان سرباز توسط افراد ناشناس به آتش کشیده شد. از علت اصلی این حادثه اطلاعی در دست نیست 21 آذر 96

-برخی دیگر از محله های کسب بهائیان در بلوچستان پلمپ شدند. 5 دی 96

وضعیت آموزشی و بهداشتی

استان سیستان و بلوچستان خصوصا جنوب استان بدترین وضعیت آموزشی سطح کشور را دارد، آمار بالای مدارس کپری، کمبود 4 هزار معلم، 8 هزار کلاس درس، و قریب به 200 هزار کودک بازمانده از تحصیل و در عین حال کم شدن بودجه آموزشی بلوچستان نگرانی های جدی در این زمینه ایجاد کرده است.

آموزش و پرورش برای حل مشکل دانش آموزان بازمانده از تحصیل اقدام به خصوصی سازی آموزش در روستاها نموده است و شرکت های خصوصی با حقوقهای نازل و با اهداف تجاری اقدام به جذب فارغ التحصیلان رشته های مختلف بدون داشتن تجربه آموزشی نموده اند که نه تنها در بسیاری از موارد مشکل آموزشی را حل نکرده بلکه خود تبدیل به معضل جدیدی شده است، از طرفی آمار دانش آموزان بازمانده از تحصیل در نمودارها از 500 هزار نفر پائین آورده شده اما از سوی دیگر کیفیت آموزشی بسیار ضعیف باعث تداوم بی سوادی عملی دانش آموزان راه یافته به آموزشگاه شده است آموزشگاه های که دانش آموزان 5 پایه توسط یک معلم و در یک کلاس درس می خوانند. گزارش های زیادی از دانش آموزانی رسیده که به همین شیوه آموزشی در پایه چهارم و پنجم در حال تحصیل اند اما حتی از نوشتن نام خود عاجز اند.

گزارشهای موردی این دست:

- مدرسه فتح المبین در منطقه آهوران واقع در شهرستان سرباز همچنان کپری است. ۳ فروردین ۱۳۹۶
- برق تنها بیمارستان شهرستان سراوان بعلت فرسودگی بافت ساختمانش طی مدت 4 شبانه روز به مدت ساعت ها قطع شد. ۱۰ فروردین ۱۳۹۶
- خانه بهداشت ریمدان از بخش دشتیاری شهرستان چابهار با داشتن جمعیتی بالغ بر 4000 نفر به علت بی توجهی مسئولین و نبود نیرو و بهورز تبدیل به مخروبه شده است. ۱۲ فروردین ۱۳۹۶
- گزارش هایی از وضعیت بد بهداشتی بلوچستان منتشر شد در حالی که سال جاری به عنوان مقصد گردشگری سال 96 لقب گرفته بود. ۱۴ فروردین ۱۳۹۶
- مدرسه ای خشتی و گلی "یعقوب لیث" در روستای تیلویی پایین در نزدیکی کوه تفتان خاش بلوچستان همچو بسیاری از دیگر مدارس استان همچنان بدون امکانات اولیه است. ۲۱ فروردین ۱۳۹۶
- مردم روستای گزاب بخش زراباد شهرستان کنارک بخاطر نبود آب اجبارا از آب هایی که با بارش باران جمع می شوند و حیوانات نیز از آن استفاده میکنند می نوشتند. ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۶
- نماینده مردم چابهار، نیکشهر، کنارک و قصرقند در مجلس با بیان اینکه شاخص فضای آموزشی برای هر دانش آموز در منطقه چابهار ۴۸ سانتیمتر مربع است، گفت: چابهار پایین ترین رتبه کشوری را در شاخص فضای آموزشی کشور را دارد. ۲ خرداد ۱۳۹۶

- حسن دریس شهروند چابهارى (که پزشک معالج وی در بیمارستان چابهار بعد از مشخص شدن مشکل کبدی وی "اشتباه" و بجای عمل کبد، آپاندیس او را جراحی کرده بود) بعد از اینکه اعتراض وی راه بجایی نبرد با نوشتن تابلو و نصب آن بر خیابان خواستار پیگیری و مجازات پزشک شده است. ۱۳ خرداد ۱۳۹۶
- نوزاد سه ساله چابهارى در بیمارستان "امام علی چابهار" بجای پای راست او پزشک معالج پای چپ او را جراحی کرد. پزشک معالج بعد عمل و "پیدا نکردن سوزن" در پای راست متوجه می شود که پای چپ بیمار را اشتباها جراحی کرده است. مسئولین مربوطه جوابگوی والدین بیمار نشدند. ۲۲ خرداد ۱۳۹۶
- با اذعان مدیرکل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان تاکنون ۱۶۹ هزار کودک بازمانده از تحصیل لازم التعلیم در استان شناسایی شده است. ۲۷ خرداد ۱۳۹۶
- انتشار بوی نامطبوع "شیمیایی" در خاش حداقل ۷۲ تن از شهروندان این شهر را راهی بیمارستان کرد. ۳۰ خرداد ۱۳۹۶
- فقر و بیکاری سبب افت تحصیلی دانش آموزان سراوانی شده است که گاهی به دلایل مختلف با سوختکش ها همراه هستند. ۵ تیر ۱۳۹۶
- معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار سیستان و بلوچستان گفت: ۶۷ مدرسه در نقاط حاشیه نشین شهرهای استان نیاز است که هنوز تعیین تکلیف نشده و سازمان برنامه و بودجه و شورای برنامه ریزی باید در مورد تامین اعتبار آنها اقدام کنند. ۶ تیر ۱۳۹۶
- رئیس دانشگاه علوم پزشکی زابل گفت: طی دو روز گذشته ۶۷۶ نفر بر اثر طوفان و گرد و خاک ناشی از آن در منطقه سیستان به مراکز درمانی مراجعه کرده اند که از این تعداد ۹۲ نفر بستری شدند. ۸ تیر ۱۳۹۶
- امام جمعه اهل سنت سراوان گفت: آمار کودکان بازمانده از تحصیل در استان سیستان و بلوچستان که طبق خبرگزاری های دولتی ۱۶۹ هزار کودک است و بسیاری از آنان به علت فقر مالی خانواده ها از تحصیل و سواد محرومند فاجعه ای از محرومیت است. ۹ تیر ۱۳۹۶
- معلمان بومی شهرستان سرباز با نوشتن نامه ای به امام جمعه زاهدان خواهان پیگیری مشکلات آنها در ارگان های دولتی و درخواست تغییر وضعیت خویش از "خرید خدمات" به "حق التدریسی" شدند. ۱۰ تیر ۱۳۹۶
- سرپرست روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی زابل گفت: به دلیل طوفان گرد و خاک و بیماری تنفسی در یک روز بیش از یک هزار نفر به بیمارستان و مراکز درمانی زابل مراجعه کرده اند. قابل ذکر است که در سال های اخیر همواره بالاترین آمار مبتلایان به بیماری "سل" در سطح کشور مربوط به منطقه سیستان و شهرستان زابل بوده است. ۱۰ تیر ۱۳۹۶
- مولوی فضل الرحمن، امام جمعه پشامگ خواهان شفاف سازی و پرداخت حقوق معلمان "خرید خدمات آموزشی" شهرستان سرباز شد و همچنین تغییر وضعیت آنان از "خرید خدمات" به "حق التدریسی" را نیز از مسئولین مربوطه خواستار شد. ۱۰ تیر ۱۳۹۶
- کودک ۱۱ ماهه بلوچ اهل روستای محمود آباد گالیکش که بخاطر بیماری "سرماخوردگی" به بخش اطفال بیمارستان فاطمه الزهرا مینودشت برده شده بود، به علت "سهل انگاری" کادر پزشکی فوت کرد. ۱۸ تیر ۹۶

- دوقلوهای به هم چسبیده‌ای که در بیمارستان "۲۲ بهمن" نیکشهر متولد شده بودند، به علت عدم پذیرش بیمارستان های پیشرفته کشور فوت کردند. 27 تیرماه

- مسعود بلیده ای رئیس شورای اسلامی شهر چابهار گفت: "آب و فاضلاب چابهار باید خسارت پول هوای موجود در لوله های آب را به مردم عودت داده و لازم است پس از این با بهره گیری از تکنولوژی روز (وجود آب شبانه روزی) نسبت به تخلیه هوای موجود در شبکه قبل از ورود به انشعاب های مردم اقدام کند". ۲۷ تیر ۱۳۹۶

- روز دوشنبه در پی تصادف دو خودرو در محور آشار مهرستان و انتقال مصدومان به بهداری آشار بخاطر نبود امکانات اولیه یکی از مصدومان فوت کرد. و دیگر مصدومان که 10 نفر بودند کف بهداری خوابانده شدند و تا ساعتها "درد تحمل کردند". 2 مرداد ۱۳۹۶

- عبدالستار امیرفر معاون پشتیبانی و توسعه آموزش و پرورش نیکشهر: 1703 دانش آموز در ۱۳ روستای بخش مرکزی نیکشهر در مدارس فرسوده، خشتی و گلی تحصیل می کنند که در مواقع بارندگی برای جلوگیری از حوادث ناگوار مجبور به تعطیلی آنها هستیم. ۱۰ مرداد ۱۳۹۶

- مرگ "صادق جدگال" کودک ۱۱ساله به نارسایی پزشکی. ۱۲ مرداد ۱۳۹۶

- مدیرکل آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان: حدود ۷۰ هزار کودک بازمانده از تحصیل در استان وجود دارد. ۱۵ مرداد ۱۳۹۶

- مولوی ساداتی امام جمعه اهل سنت شهرستان سراوان: سراوان از جمله شهرستان های استان سیستان و بلوچستان است که با کمبود پزشک متخصص و دیگر امکانات درمانی مواجه است. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶

- مدیر کل نوسازی مدارس سیستان و بلوچستان گفت: سیستان و بلوچستان به ۵ هزار کلاس درس نیاز دارد و بیش از ۱۰ هزار و ۵۰۰ کلاس درس نیاز به تخریب و بازسازی دارد. ۲۱ شهریور ۱۳۹۶

- مولوی عبدالواحد بزرگزاده امام جمعه موقت شهرستان چابهار: "از کیفیت آموزشی اداره آموزش و پرورش واقعا گلایه داریم، دانش آموز نوشتن نامش را بلد نیست". ۲۵ شهریور ۱۳۹۶

- مدیرکل آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان: "۵۴۳ کلاس درس کانکسی در سیستان و بلوچستان وجود دارد". ۲۷ شهریور ۱۳۹۶

- معاون توسعه روستایی و مناطق محروم کشور: استانهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان و آذربایجان غربی از نظر فضای آموزشی، کیفیت، معلم و امکانات کمک آموزشی به ترتیب محروم ترین استان ها هستند. ۲۷ شهریور ۱۳۹۶

دانش آموزان روستای کهنانیکش دشتیاری طی نامه ای به "مسئولان" خواستار رسیدگی به وضعیت بد آموزشی در این مدرسه شده اند. 6/مهر/96

-پس از چهار دهه مدیریت مدیران غیر بومی بر آموزش و پرورش شهرستان چابهار، فعالان آموزشی از ویرانه بودن این بخش خبر می دهند. 7/مهر/96

-در یکی از روستاهای شهرستان سیب و سوران مرغداری تبدیل به کلاس درس شده است و دانش آموزان در مکتب علم و دانش با کمترین امکانات آموزشی و زیر ساختی گام نهاده اند. 7/مهر/96

-مدرسه هاشمی رفسنجانی بخش کتیج از توابع شهرستان فوج مدرسه ای که ۹۰ درصد دانش آموزان آن سوءتغذیه دارند. 8/مهر/96

-نرخ بی سوادی استان سیستان و بلوچستان ۹۰ برابر شاخص کشوری! 15 مهر 96

-ترک تحصیل دانش آموزان دختر به دلیل کمبود مدرسه در " وَدگر " مهرستان 30/7/96

-سر نوزدان "بامری" در حال تولد در بیمارستان ایرانشهر بخاطر خطای پزشکی از تنش جدا شد. مسئولان سعی در پنهانکاری نمودند. 9 آبان 96

-مولوی عبدالواحد بزرگزاده امام جمعه موقت اهل سنت چابهار گفت: "سرانه فضاهای آموزشی چابهار نسبت به میانگین کشوری خیلی پایین تر است"

-محلّه قاسم آباد زاهدان سالهاست که به دلیل عدم توجه مسئولان با مشکلات عدیده ای رو برو است که نه تنها هیچ یک از مسئولان تاکنون اقدامی مساعد برای این محل انجام نداده اند بلکه بیماری های تنفسی و پوستی را برای شهروندان آن مناطق به ارمغان آورده اند 4 آذر 96

-بخاطر عدم ایمنی پنجره کانکس دبستان امام حسین امید آباد در روستای بختک از توابع شهرستان سرباز سقوط کرد و عبدالرحمن دانش آموز این دبستان بر اثر ضربه حافظه اش را از دست داد 6 آذر 96

-محمدامین سرکوری مدیر آموزش و پرورش سرباز گفت: از آنجا که برای دختران منطقه شرایط تحصیل در روستای اطراف دشوار بوده و بسیاری از خانواده ها به دلایل مختلف اجازه تحصیل در نقاط دیگر را به دختران نمی دهند. 22 آذر 96

-نماینده سراوان: بودجه آموزشی سیستان و بلوچستان را کاهش داده اند . 7 دی 96

حقوق زنان

اشاره به یک موضوع می تواند پیچیدگی های گزارشگری در این استان در حوزه زنان را مشخص کند، و آن هم عدم ساماندهی فعالان حوزه زنان و دسترسی های ضعیف زنان به فعالان و متقابلاً، است. کمبود نیروی انسانی به طور کلی هم در حوزه مردان و هم زنان مشاهده می شود اما این کمبود به طور مشخص در مورد حقوق زنان بسیار شدیدتر و لایه لایه تر است.

عمده گزارشها و اخباری که در این حوزه جمع آوری شده اند از وبسایت ها و خبرگزاری های داخلی است و مستقلاً کمپین فعالین بلوچ علیرغم تلاش مکرری که در این بخش داشته تا کنون نتوانسته است از پتانسیل زنان برای گزارشگری تخصصی در این حوزه بهره ببرد که خود می تواند یکی از دلایل نقض حقوق و عدم برابری در این زمینه باشد.

به طور کلی در سالی که گذشت پیشرفت های در بخش مشارکت سیاسی زنان بلوچ دیده شده است که از جمله می توان به انتخاب خانم مهنا محمدی 29 ساله با اکثریت آرا به عنوان شهردار اسپکه نام برد که پیش از وی خانم سامیه بلوچ زهی به عنوان نخستین زن ایرانی، شهرداری شهر سرباز را به دست گرفت و همچنان در این پست می باشد.

همچنین مشارکت زنان بلوچ در شورای شهر رکورد کشوری را شکسته و 415 زن توانسته اند در دوره اخیر "شوراهای شهر و روستا" در استان سیستان و بلوچستان وارد این سمت ها شوند که تنها در شهرستان خاش 131 زن به شوراها راه یافته اند. به طور کلی در چند سال اخیر دو فرماندار زن نیز سکندار هدایت بخش های مدیریتی در استان سیستان و بلوچستان شده اند که در نوع خود این اقدامات کم سابقه بوده اند.

اما علیرغم این پیشرفت ها ، در بخش های دیگر زنان بلوچ با مشکلات و موارد نقض حقوق مختلفی مواجه اند که منجمله به این موارد می توان اشاره کرد:

- خشونت علیه زنان در خانه
- ازدواج اجباری
- ازدواج زیر سن قانونی (رتبه سوم ازدواج زیر 15 سال در کشور پس از خراسان جنوبی و آذربایجان غربی متعلق به سیستان و بلوچستان است)
- ازدواج برای ایجاد صلح بین دو طائفه
- قتل های ناموسی
- کمبود قابل توجه امکانات تخصصی درمانی برای زنان
- آمار بالای ترک تحصیل دختران مرزنشین بخاطر کمبود فضاهای آموزشی یا فقر خانواده
-

گزارشهای از موارد نقض حقوق زنان در سالی که گذشت:

-زنان سیستان و بلوچستان در قعر جدول دسترسی به اینترنت و رسانه های جمعی اند آمار، زنان استان سیستان و بلوچستان تنها با ۴,۴۷ درصد در انتهای جدول قرار دارد. 18/مهر/96

-پس از آنکه کشور امارات اعلام کرد که سارا امیری یک دختر بلوچ را به عنوان وزیر "علوم و فناوری های پیشرفته" در قالب وزارتی جدید جهت توسعه تکنولوژی در کشور برگزیده است بار دیگر انتقادات از عملکرد حاکمیت در ایران و عدم استفاده از شایستگان و بانوان بلوچ در بلوچستان را بر انگیخت. 28/مهر/96.

-ترک تحصیل دانش آموزان دختر به دلیل کمبود مدرسه در " و دگر " مهرستان 30/مهر/96

-3 زن که در کار مدلینگ بودند بازداشت شدند. هویت دریافت نشد. 3 ابان 96

-محمدامین سرکوری مدیر آموزش و پرورش سرباز گفت: از آنجا که برای دختران منطقه شرایط تحصیل در روستای اطراف دشوار بوده و بسیاری از خانواده ها به دلایل مختلف اجازه تحصیل در نقاط دیگر را به دختران نمی دهند. 22 آذر 96

-بر اساس داده های آماری، سیستان و بلوچستان پس از خراسان رضوی و آذربایجان شرقی در رتبه سوم ازدواج دختران زیر 15 سال است. 23 آذر 96

حقوق کودکان

در حوزه کودکان متاسفانه به دلیل گزارشهای ضعیف در این حوزه آمارها بسیار به ندرت به دست فعالان بلوچ می‌رسند و می‌طلبند که مسئولان و فعالان حوزه کودکان بیش از پیش در این بخش تلاش کرده و مشکلات را رسانه‌ای کنند و با توجه به فرصت پیش آمده فعالان دعوت می‌شوند که با ارسال گزارشهای خود برای کمپین فعالین بلوچ زمینه درج و رسانه‌ای کردن نواقص را فراهم کنند.

گزارشهای به عنوان نمونه در سالی که گذشت:

- معاون سیاسی- اجتماعی استاندار سیستان و بلوچستان گفت: وجود ۷۶ کودک زیر ۱۸ سال در زندان های استان آمار بالا و نگران کننده است که باید علت آن بررسی و ریشه یابی شود. مدیر کل امور بانوان استانداری نیز گفت: ۱۲۵۷ کودک کار در استان شناسایی شده اند. ۶ مرداد ۱۳۹۶

- معاون رفاه وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی: یکی از مهمترین دلایل فقر کودکان بی‌شناسنامه، نه فقر مادی بلکه فقر حقوقی است. ۹ شهریور ۱۳۹۶

علیم یارمحمدزهی نماینده زاهدان در مجلس شورای اسلامی گفت: اکثر کولبران بلوچ زیر ۱۸ سال هستند و در صدی از آنها زن هستند. 2 دی 96

در یک سال گذشته همچنین گزارشهای از بازداشت کودکان، ضرب و شتم و حتی صدور و اجرای حکم اعدام برای کودکان مجرم نیز منتشر شده است که هر کدام در بخشهای دیگر این گزارش درج و منتشر شده اند.

وضعیت کار و کارگران

همواره وضعیت کارگران بلوچ نامناسب بوده است، عدم تولید کار از طریق پروژه های اقتصادی علیرغم وعده ها و شعارهای گسترده از سوی روسای جمهور و خصوصا حسن روحانی که در این دوره مسئولیت کشور را به عهده دارد بی کاری را افزایش داده است و از سوی دیگر کارگران بلوچ با مشکلات و بی مهری های زیادی رو به رو شده اند منجمله عدم دریافت حق بیمه، سنوات، حقوق ثابت، پرداخت به موقع و همه این موارد در کنار پائین بودن شدیداً حقوق کارگر است. نبود اشتغال باعث مهاجرت بسیاری از خانواده ها و همچنین جوانان جویای کار به استان های دیگر کشور شده است و سن کار را نیز بسیار پائین آورده است، کارگران بلوچی که برای کار به استان های دیگر مهاجرت می کنند بخاطر زبان و لباسشان مورد توهین و تحقیر قرار گرفته و به بیگاری گرفته می شوند و رفتار کارفرمایان با آنها همانند مهاجران غیر قانونی محسوب می شود.

برخی از گزارشهای موردی در این بخش:

- کامیون و خودروداران سرباز به علت نبود سوخت در جایگاه سوخت سرباز درب بخشداری کلات تجمع کردند. ۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۶

- جمعی از فارغ التحصیلان بومی بلوچ بخش کشاورزی جنوب استان سیستان و بلوچستان اعلام کرده اند که با پنهانکاری بخشی از مصوبه اصلی که به بومیان حق استخدام می دهد از استخدامی سال ۹۶ "ناظرین بخش کشاورزی" که سهمیه استان سیستان و بلوچستان ۱۵۷ نفر است، کنار گذاشته شده اند. ۵ مرداد ۱۳۹۶

- مرگ کارگر بلوچ عمران بلوچ - فقدان ایمنی کار - خفگی در چاه - فوت شد. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶

- مرگ کارگر حمل بلوچ - فقدان ایمنی کار - دچار خفگی و جراحت شدید شد. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶

- مرگ کارگر عبدالعزیز بلوچ - فقدان ایمنی کار - دچار خفگی و جراحت شدید شد. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶

- مرگ کارگر رضا بلوچ - فقدان ایمنی کار - دچار خفگی و جراحت شدید شد. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶

- ابراهیم درازهی کارآفرین بخش صنایع دستی و حصیر بافی شهرستان سراوان گفت کمبود مکان فروش و شرکت عمده ترین مشکل کارآفرینان در صنایع دستی است. ۳۰ مرداد ۱۳۹۶

- شهریاری نماینده مردم زاهدان: در این استان علی رغم آماری که دولتمردان ارائه داده و نرخ بیکاری را ۱۲ یا ۱۳ درصد عنوان کرده اند ما شاهد بالاترین نرخ بیکاری در کشور هستیم بگونه ای که در سیستان و بلوچستان نرخ بیکاری بالای ۵۰ درصد است. ۲۵ شهریور ۱۳۹۶

- کارگر دیابتی اهل مهرستان: اگر مشکل آب شرب خانواده ام حل نشود، و فرماندار مهرستان به خاطر توهین هایی که به من کرده، عذرخواهی نکند، روز دوشنبه (دهم مهرماه) جلوی فرمانداری خودم را آتش خواهم زد.

- به علت عدم توجه مسئولان به وضعیت صید و صیادان بلوچ و تمرکز بر پروژه های کلان ملی، صیادان چابهار در اسکله صیادی و در مقابل شیلات تجمع اعتراضی برگزار کردند. معترضان با در دست گرفتن پلاکاردهای خواستار استعفای هدایت الله میرمراذهی مدیر کل شیلات شدند 5 آذر 96

- مولوی محمدحسین گرگیچ با انتقاد از اعلام ممنوعیت کولبری از سوی وزارت کشور، خواستار ایجاد اشتغال زایی و راه اندازی بازارچه های مرزی در مناطق مرزی کردستان و بلوچستان برای قشر کم درآمد جامعه شد. 2 دی 96

- هشت کارگر قراردادی شهرداری ایرانشهر طی حکمی اخراج شدند. ۱۶ دی 96

وضعیت معیشتی و اقتصادی و محرومیتها

استان سیستان و بلوچستان بدترین وضعیت معیشتی کشور را دارد، پائین ترین آمار اشتغالزایی، و بنابر گفته استاندار سیستان و بلوچستان بالاترین آمار بیکاری را نیز دارد اما آمارهای واقعی بیان نمی شوند و در حال حاضر به عنوان رتبه سوم بیکاری در کشور معرفی می شود.

گزارش های از فقر و محرومیت های مختلف در یک سال گذشته:

- تمام خانه و وسایل شهروند فقیر سربازی بعلت نبود خودرو آتش نشانی در باتک سرباز در آتش خاکستر شد. ۱۰ فروردین ۱۳۹۶

- در سال‌های اخیر بیش از سیصد روستا در استان سیستان و بلوچستان ایران به دلیل خشکسالی متروکه شده‌اند. اردیبهشت ۲۱، ۱۳۹۶
- کمبود آب بزرگترین معضل روستای قادرآباد سراوان بابت از ۱۸۰ خانوار علی‌رغم کمبود امکانات ورزشی و تفریحی می‌باشد.
- جمعی از اهالی روستاهای دشتیاری به مسئولان چابهار با نوشتن نامه ای به فرماندار، بخشدار مرکزی و رئیس آبفا روستایی خواهان رفع مشکل بی‌آبی این روستاها شدند. ۴ خرداد ۱۳۹۶
- "فرسودگی سیم‌های برق"، "ضعف شدید ولتاژ" و "نوسانات برق" باعث اتصال برق و انفجار کنتورهای برق در انزای سرباز شد. ۸ خرداد ۱۳۹۶
- ائمه جمعه اهل سنت و نمایندگان مجلس شورای اسلامی به علت "مشکل افزایش دما" خواستار رسیدگی به "افت ولتاژ برق" و "محاسبه تعرفه برق جنوب استان بر اساس مناطق گرمسیر یک" شده و نسبت به بی‌تفاوتی مسئولین واکنش نشان داده و خواستار رسیدگی جدی و فوری مسئولین شدند.. ۱۳ خرداد ۱۳۹۶
- تجمع مرزنشینان شهرستان سراوان در واکنش به بسته شدن گذرگاه‌های مرزی و بسته شدن مهمترین راه ارتزاق مردم منطقه مقابل فرمانداری این شهرستان. همچنین امام جمعه اهل سنت سراوان از دستور انسداد معابر و گذرگاه‌های مرزی انتقاد کرد. ۱۶ خرداد ۱۳۹۶
- معاون استاندار سیستان و بلوچستان و سرپرست فرمانداری ویژه چابهار: ۷۹ درصد مردم جمعیت روستایی چابهار فاقد شبکه آبرسانی هستند و بیش از ۴۰۰ روستا در شهرستان چابهار با تانکر سیار (برای هر نفر ۱۵ لیتر) آبرسانی می‌شوند. ۱۶ خرداد ۱۳۹۶
- شهر گشت سراوان با اینکه ۸ سال از تاسیس آن می‌گذرد و با بیش از ۱۲ هزار نفر جمعیت هنوز فاقد بانک است و مردم آنجا برای انجام امور بانکی خود مجبورند فاصله ۶۵ کیلومتری تا سراوان را طی کنند. ۲۱ خرداد ۱۳۹۶
- قطعی آب شرب شهروندان زابلی بدون هیچگونه اطلاعی از سوی مسئولان محلی باعث ایجاد مشکلاتی شد و مردم درصاف‌های طولانی برای گرفتن آب شرب مورد نیاز خود در انتظار ماندند. ۲۳ خرداد ۱۳۹۶
- استاندار سیستان و بلوچستان گفت: ۳۸۰۰ روستای سیستان و بلوچستان (که ۵۱ درصد از جمعیت استان را تشکیل می‌دهند) فاقد شبکه آبرسانی است که از این تعداد ۱۳۰۰ روستا با تانکر آبرسانی شده و ۳۸۰ روستای دیگر نیز در انتظار آبرسانی هستند. ۲۹ خرداد ۱۳۹۶
- "مراد جدگال" بازیکن تیم کریکت کنارک بر اثر برق‌گرفتگی در رقابت‌های جام رمضان در چابهار جان خود را از دست داد. قابل ذکر است که نبود زمین استاندارد برای شهرستان چابهار علت به وجود آمدن چنین حوادثی است چرا که بازیکنان مجبورند با هزینه‌های شخصی در چند نقطه زمین میله آهنی، سیم و لامپ برای روشنایی نصب کنند و تمرینات و رقابت‌های ورزشی را انجام دهند. ۲۹ خرداد ۱۳۹۶
- شهر «جالق» سراوان با وجود برخورداری از ظرفیت مناسبی در بخش کشاورزی صنعت گردشگری، همچنان محروم از برنامه ریزی و حمایت از محصولات کشاورزی خود می‌باشد. ۳ تیر ۱۳۹۶.

- معاون تأمین آب و آبرسانی شرکت آب و فاضلاب روستایی سیستان و بلوچستان گفت: شهرستان قصرقند دارای ۴مجمع آبرسانی که حدود ۲۳ روستا را زیر پوشش دارد و ۱۰ روستای دارای شبکه تک روستایی است و ۵۶ روستای این شهرستان با تانکر آبرسانی می‌شود. ۶ تیر ۱۳۹۶

- مدیر شبکه برق سراوان: برق شهرستان های سراوان، سیب و سوران و مهرستان تنها از طریق یک خط ۲۳۰ کیلو واتی تأمین می شود و وجود زیر ساخت های نامناسب، استفاده از کابل های ضعیف و طولانی سبب افت ولتاژ شده که این افت ولتاژ بالای جان لوازم الکترونیکی شهروندان سراوانی شده است. ۷ تیر ۱۳۹۶

- استان های سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد و لرستان بی پولترین و تهران، اصفهان و یزد پولدارترین استان های ایران هستند. ۸ تیر ۱۳۹۶

- بسیاری از اهالی روستاهای منطقه "کافه بلوچی" سرباز به علت بی آبی مجبور به مهاجرت از روستاها و ترک محل سکونت خود شده اند. مردمان این منطقه با کارگری امرار معاش می کنند و زیر خط فقر محسوب می شوند. ۱۱ تیر ۱۳۹۶

- کمبود آب آشامیدنی در سیستان و بلوچستان صدای مردم را در آورد. ۱۲ تیر ۱۳۹۶

بازرگانان بومی بازارچه مرزی "ریمدان" چابهار در نامه ای به مسئولین استانی و شهرستانی خواهان بازگشایی مرز ریمدان سرباز شدند. ۱۵ تیر ۱۳۹۶

- مولوی عبدالصمد ساداتی با اشاره به کمبود آب در سراوان و همچنین مسدود نمودن مرز گفت: "با کمبود آب و مسدود شدن مرز؛ زندگی برای مردم بسیار سخت و مشقت بار است، اگر راه مناسب، هواپیما و کارخانه برای آنان میسر نمی شود؛ آب و نان از مردم گرفته نشود". ۱۷ تیر ۱۳۹۶

- امیر امینی معاون وزیر راه و شهرسازی در جلسه اقتصاد مقاومتی سیستان و بلوچستان: ۲ هزار و ۷۰۰ کیلومتر از محورهای استان باید آسفالت شود تا سیستان و بلوچستان به متوسط شاخص ملی در استان برسد. ۱۸ تیر ۱۳۹۶

- رئیس اداره عمران و بهسازی شهری اداره کل راه و شهرسازی سیستان و بلوچستان گفت: ۱۲۶۰ هکتار سکونتگاه غیررسمی در زاهدان موجود است که ۳۲۷ هزار و ۹۴۰ نفر یعنی ۴۳ درصد جمعیت این شهر در آن سکونت دارند. ۱۸ تیر ۱۳۹۶

- نماینده مردم خاش و نائب رئیس فراکسیون اشتغال و تولید مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در سیستان و بلوچستان آمار بیکاران بسیار بالاست، گفت: از آنجایی که روز به روز به آمار بیکاران با توجه به فارغ التحصیل شدن جوانان افزوده می شود دولت تاکنون نتوانسته گام هایی در جهت کاهش آمار بیکاری بردارد. ۲۰ تیر ۱۳۹۶

- نماینده مردم چابهار در مجلس با بیان اینکه باید فکری اساسی و مناسب برای حل مشکل ریزگردهای سیستان و بلوچستان صورت بگیرد، گفت: ادامه این روند برای مردم این سرزمین بسیار سخت و ملال آور است و آنها برای زندگی و آرامش نیاز به توجه جدی مسئولین دارند. ۲۰ تیر ۱۳۹۶

- جاسم صادقی منتخب مردم روستای "میشود" در شورای اسلامی این روستا اظهار داشت: خاکی و سنگلاخ بودن جاده این روستا مشکلات زیادی را برای خودروها و رانندگان ایجاد و هزینه های زیادی را برای مردم تحمیل می کند. 21 تیر

- وی افزود: روستای "میشود" با مرکز شهرستان نیکشهر ۶۳ کیلومتر فاصله دارد و از حدود بیش از سه دهه گذشته با مشکلات فراوان در زمینه فضای آموزشی، آنتن دهی تلفن همراه و روستایی، اینترنت، خشکسالی و از بین رفتن کشاورزی، طرح هادی روستایی، بیکاری جوانان و آب شرب مواجه است بطوریکه مردم برای برقراری یک تماس تلفنی به بالای کوه می روند. ۲۲ تیر ۱۳۹۶

- معاون مرکز فوریت های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان گفت: از ابتدای امسال تا پایان خردادماه، هزار و ۹۵۲ تصادف شهری و جاده ای شامل هزار و ۴۰۷ تصادف شهری و ۵۴۵ تصادف جاده ای در حوزه استحفاظی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان به مرکز فوریت های پزشکی این شهرستان اطلاع رسانی شده است. سیستان و بلوچستان دومین استان پهناور کشور علی رغم گستردگی خود دارای کمترین بزرگراه و آزاد راه در کشور است. ۲۹ تیر ۱۳۹۶

- مولوی فضل الرحمن کوهی امام جمعه پشامگ در خطبه های نماز جمعه ۳۰ تیر ماه ۹۶ با انتقاد از انسداد مرز گفت: "دو هفته از این تریبون خواسته مردم مرز نشین را مطرح نمودم و دوستان (مسئولین) از سخنان بنده گلایه کرده اند بنده دغدغه مردم را بیان کرده ام و انتظار نداشتم جواب مطالبات ما با تیر داده شود". ۳۱ تیر ۱۳۹۶

- با گذشت بیش از ۲۰ سال از تاسیس منطقه آزاد صنعتی - تجاری در شهر چابهار با مساحت ۱۴ هزار هکتار زمین که تقریباً بیش از ۶ برابر محدوده قانونی شهر چابهار است هنوز نتوانسته است در بهینه سازی وضعیت منطقه مفید واقع شود. ۱ مرداد ۱۳۹۶

- ائمه جمعه آزادشهر، سراوان و پشامگ با انتقاد از انسداد مرزهای سیستان و بلوچستان باردیگر خواستار باز شدن مرزها شدند. ۷ مرداد ۱۳۹۶.

- مولوی محمد حسین گرگیج امام جمعه آزاد شهر در بخشی از خطبه های نماز جمعه این هفته با اشاره به طرح توسعه سواحل مکران اظهار داشت: این طرح باید در راستای منافع مردم بومی باشد نه اینکه بافت ملی آن جا را به هم بزند. ۷ مرداد ۱۳۹۶

- نماینده مردم زاهدان در مجلس مشکل عدم وجود آب شرب مناسب و بهداشتی را یکی از علل بروز بیماری و بوجود آمدن مشکلات بهداشتی در استان های مرزی دانست و گفت: بیش از ۳ هزار روستا در استان سیستان و بلوچستان با مشکلات تهیه آب شرب مواجه هستند. ۹ مرداد ۱۳۹۶

- "س.ایرندگانی" دختر ۱۹ ساله ایرندگانی بر اثر نیش زنبورهای سیاه و نبود تجهیزات و امکانات درمانی و پزشکی جان خود را از دست داد. مرکز بخش ایرندگان در فاصله حدود ۱۰۰ کیلومتری مرکز شهر خاش قرار دارد. ۹ مرداد ۱۳۹۶

- حدود ۶۳ درصد جمعیت چابهار در حالی با شرایطی اسفبار و با پایین ترین شاخص های زندگی در سکونتگاه های غیررسمی حاشیه شهر زندگی می کنند که سال هاست مسئولان وعده ساماندهی این شرایط را می دهد. ۱۷ مرداد ۱۳۹۶

- جمعی از مردم شهر "گشت" به دلیل کم آبی و انتقال آب از این شهر به روستای دهک به نشانه اعتراض مقابل فرمانداری سراوان تجمع کردند. ۲۳ مرداد ۱۳۹۶

- بخشدار جالق از توابع شهرستان سراوان در جنوب شرق سیستان و بلوچستان گفت: در پی ۲ آتش سوزی روز دوشنبه ۳۰ مرداد در نخلستان های روستای کوچک ناهوک، به دلیل حجم گسترده آتش و نبود خودرو آتش نشانی ۳۵۰ نفر از نخیلات این منطقه طعمه آتش شد. ۳۱ مرداد ۱۳۹۶

- عبدالوهاب جوان ۱۵ ساله ی اهل روستای نوک آباد شهرستان سرباز به علت نبود امکانات ایمنی در سد منطقه پیرمس نوک آباد غرق شد. ۴ شهریور ۱۳۹۶

- اهالی روستای پت باهوکلالت بخش دشتیاری در نامه ای سرگشاده به مسئولین خواهان حل مشکل؛ "نبود آب، افت شدید ولتاژ برق، نبود مدرسه، نداشتند خانه بهداشت و..." شدند. ۵ شهریور ۱۳۹۶

- سرپرست اداره کل تعزیرات حکومتی سیستان و بلوچستان از کشف! پیاز قاچاق از یک دستگاه کامیون در زاهدان خبرداد و افزود: حامل پیاز علاوه بر ضبط پیاز ۱۴۵ میلیون جزای نقدی شده است. این در حالی می باشد که این پیازها در زمین های کشاورزی جنوب استان سیستان و بلوچستان کشت و برداشت می شود. ۵ شهریور ۱۳۹۶

- آسفالت محور قصرقند به جکیگور با داشتن روکش نامناسب و وجود دست اندازهای خطرناک موجب نارضایتی تعدادی زیادی از رانندگان شهرستان قصرقند شده است. ۲۳ شهریور ۱۳۹۶

- مدیرکل پزشکی قانونی سیستان و بلوچستان گفت: ۳۲۳ نفر بر اثر حوادث رانندگی در پنج ماهه نخست امسال در استان جان خود را از دست دادند. ۲۷ شهریور ۱۳۹۶

- بازیکنان تیم ساحلی چابهار بخاطر بی توجهی مسئولان و با "وعده های نماینده چابهار، هیات فوتبال و اداره ورزش چابهار و عدم عمل به آن" بعد از بازی مقابل چالوس دو شب در تهران زمینگیر شدند و در پارک خوابیدند. ۲۷ شهریور ۱۳۹۶

- ۴۴۰ روستای چابهار به علت برنامه ریزی نامشخص مسئولان و عدم هماهنگی ادارات مربوطه بابت رها سازی آب سد زيردان منطقه ساربوگ(قصرقند) در کم آبی و تشنگی به سر میبرند. ۲۹ شهریور ۱۳۹۶

- طرح موسوم به "توسعه سواحل مکران" توسط وزارت دفاع اجرا می شود و دبیر خانه این طرح در وزارت دفاع تهران است و حتی تصور نزدیک شدن به این محل نظامی برای شهروندان بلوچ دور از واقعیت به نظر می رسد. 96/7/2

-مدیر عامل شرکت آب منطقه ای سیستان و بلوچستان گفت: ۸۰ درصد این استان تحت تاثیر خشکسالی است
96/7/2

-بخاطر نبود جاده های دو بانده حدود ۳۴۰ نفر از ابتدای سال در جاده های سیستان و بلوچستان جان باختند. عمده این تصادفات شاخ به شاخ بوده است. 96/7/4

-«سیرکان بلوچستان» تنها شهر بدون آب در ایران/ اینجا تشنگی بیداد می‌کند. 96/7/16

-بخشدار "جالق" شهرستان سراوان گفت: آتش‌سوزی ۴ ساعته در نخلستان‌های این بخش ۲۱۵ نخل بارور را به خاکستر تبدیل کرد در این واقعه افرادی در حال آتش دادن نخلستانها دیده شدند. و این موضوع بارها تکرار شد. 96/7/15

-نیمی از روستاهای شمال استان بخاطر خشکسالی و طوفانهای شنی خالی از سکنه شدند 2 دی 96

-کاهش بودجه عمرانی و محرومیت سیستان و بلوچستان 2 دی 96

سایر موارد از وضعیت جامعه مدنی

برخی از گزارشهای موردی در مورد وضعیت جامعه مدنی در یک سال گذشته به شرح ذیل اند:

- مولانا گرگیچ نسبت به جریحه دار کردن احساسات اهل سنت (بخاطر انتخاب مهران مدیری به عنوان مجری برتر سال 95 که به صحابه پیامبر(رضی الله عنهم) اهانت کرده بود) انتقاد کرد. ۵ فروردین ۱۳۹۶

- خانه های کپری مردم فقیر روستایان چادران در سه کیلومتری شهر کنارک که شناسنامه های آنها صادره آن محل است پس از دستور به تخلیه مسئولان و تهدید به لودر کشیدن آنها به دلایل نا معلوم در آتش سوختند. ۸ فروردین ۱۳۹۶

- جمعی از مردم سرباز در اعتراض به بازداشت موقت امام جمعه پشامگ سرباز اقدام به برگزاری تجمعات اعتراضی نمودند. ۱۵ فروردین ۱۳۹۶

- در پی بازداشت مولوی فضل الرحمن کوهی جامعه روحانیت اهل سنت ایران، فعالان سیاسی، نیروهای بومی سپاه، آحاد مردم اهل سنت و حتی زندانیان سیاسی نیز اعلان همبستگی خویش را با ایشان ابراز کردند و مراتب مخالفت و اعتراض خود را به مسئولین امنیتی استان و کشور بیان داشتند. ۱۵ فروردین ۱۳۹۶

- مسئولان قضایی و امنیتی برای آزادی مولوی فضل الرحمن کوهی درخواست وثیقه صد میلیون تومانی کرده اند. ۲۰ فروردین ۱۳۹۶

- پس از اعتراضات گسترده مردم بلوچ نسبت به بازداشت مولوی فضل الرحمن کوهی، پس از ۹ روز با وثیقه سنگین آزاد شد. ۲۲ فروردین ۱۳۹۶

- در پی توهین شبکه تلویزیونی "ولایت" وابسته به مکارم شیرازی به امام جمعه اهل سنت زاهدان، موج گسترده ای از انتقادات نسبت به این شبکه آغاز شد. ۲۶ فروردین ۱۳۹۶

- دبیر شورای نگهبان احمد جنتی در ابلاغیه‌ای که برای انتشار به روزنامه رسمی کشور داده، خواستار جلوگیری از تایید صلاحیت کاندیداهای اقلیت‌های دینی در انتخابات شوراهای شهر و روستا شد. تاریخ؟؟
- ماموران امنیتی از برگزاری همایش فارغ التحصیلی طلاب کنارک در محل برگزاری همایشها متعلق به حوزه های علمیه صدیقیه و دارالعلوم عزیزیه ممانعت کردند. ۳۱ فروردین ۱۳۹۶
- مولانا عبدالحمید خواستار رفع ممنوعیت کاندیداتوری اهل سنت برای ریاست‌جمهوری شد. ۲ اردیبهشت ۱۳۹۶
- ایست و بازرسی های ماموران سپاه اسباب آزار مردم روزه دار منطقه بم پشت سراوان شد و در پاسخ به اعتراض شهروندان می گفتند: "بروید به کسی که رای دادید بگویید مشکلتان را حل کند." ۲۲ خرداد ۱۳۹۶
- پس از حملات افراد ناشناس به مجلس شورای اسلامی ایران در تهران گزارش‌های مختلفی از تشدید برخوردهای سرکوبگرانه علیه اهل سنت در ایران گزارش شده که باعث افزایش نگرانی بخصوص در مورد اعدام‌های گروهی شده است. ۲۲ خرداد ۱۳۹۶
- امام جمعه موقت راسک نسبت به پخش کتابچه ای که در آن اتهاماتی به عنوان "اعترافات" به "مولوی فتحی محمد نقشبندی و فرزندش حافظ عبدالغفار" اشاره شده به شدت واکنش نشان داد و آن را سراسر دروغ خواند. ۲۷ خرداد ۱۳۹۶
- مولانا عبدالحمید امام جمعه اهل سنت زاهدان: مسئولین قضایی به مشکل «منع خدمات شناسنامه‌ها» رسیدگی کنند. ۳ تیر ۱۳۹۶
- مولانا گرگیج: اقامه نماز عید شهروندان اهل سنت ضد امنیت نیست واز وزارت کشور و استانداری ها خواست از بروز "رفتارهای سلیقه ای و ممانعت از برگزاری نماز اهل سنت" جلوگیری کنند. ۳ تیر ۱۳۹۶
- مولانا محمدحسین گرگیج با بیان اینکه " ممانعت از سفرهای برون استانی علمای برجسته اهل سنت کشور معنایی ندارد" از ایجاد برخی محدودیت ها در خصوص شرکت علمای اهل سنت به همایش های برون استانی به شدت انتقاد کرد. ۶ تیر ۱۳۹۶
- دکتر مجید روستا عضو هیئت مدیره شرکت عمران و بهسازی شهری ایران گفت: "پیش‌بینی می‌شود که جمعیت منطقه چابهار و کنارک به یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر برسد که جمعیت بالایی است." ۶ تیر ۱۳۹۶
- شهردار چابهار می‌گوید: منطقه آزاد چابهار فرصتی است که امروزه به تهدیدی برای ساکنان چابهار تبدیل شده و فرصت ایجاد درآمد پایدار و منابع لازم را از مردم بومی گرفته است. وی می‌گوید بخاطر مطالبه حقوق مردم بلوچ در دادسرا برای وی پرونده تشکیل شده است. ۶ تیر ۱۳۹۶
- حبیب‌الله سیاری فرمانده نیروی دریایی ارتش توسعه سواحل مکران را یکی از اولویت های کاری برشمرد. وی همچنین از اسکان بیش از ۱۰ هزار نفر از کارکنان نیروی دریایی به همراه خانواده‌هایشان در سواحل مکران خبر داد. ۶ تیر ۱۳۹۶

- ماه ها از گروگان بردن بیست و یک صیاد بلوچ اهل استان سیستان و بلوچستان که از سواحل دریای بلوچستان (مکران) برای صید ماهی، راهی دریا شده و از سوی دزدان دریایی ربوده شده بودند، در میان سکوت دولت و رسانه های داخل ایران می گذرد. ۱۰ تیر ۱۳۹۶

- مولانا عبدالحمید امام جمعه اهل سنت زاهدان گفت: انتخاب وزرای اهل سنت و بهکارگیری نیروهای توانمند و شایسته اهل سنت در سطوح بالای مدیریتی کشور و استانها برای دولت دوازدهم یک فرصت است. ۷ مرداد ۱۳۹۶

- عدم دعوت از مولانا عبدالحمید، امام جمعه اهل سنت زاهدان، برای شرکت در مراسم تحلیف روحانی علیرغم رای بالای اهل سنت به وی. ۱۵ مرداد ۱۳۹۶

- رییس هیات مدیره اتحادیه صیادان چابهار گفت: درحال حاضر ۹۰۰ فروند لنج صیادی چابهار (بخاطر عدم هماهنگی بین اداره شیلات چابهار و وزارت نفت) به دلیل عدم دریافت سهمیه سوخت خود نمی‌توانند برای ماهیگیری به دریا بزنند. ۱۸ مرداد ۱۳۹۶

- مولوی خدابخش اسلام دوست امام جمعه رمین چابهار با انتقاد از تخریب بی رویه منازل مردم بومی رمین چابهار توسط ماموران مسلح خواستار رسیدگی به این موضوع شد. ۴ شهریور ۱۳۹۶

- مولوی عیسی امیری امام جمعه موقت چابهار در جمع مردم چابهار گفت: ما علما و مردم این منطقه مخالف توسعه نیستیم، بلکه خواهان توسعه هستیم. اما توسعه‌ای که در آن هویت ملی و مذهبی یک ملت از بین برود، توسعه نیست بلکه به معنای مرگ یک ملت است. ما چنین توسعه‌ای را نمی خواهیم. ۱۲ شهریور ۱۳۹۶

رییس قوه قضاییه با اشاره به وجود برخی افراد بدون شناسنامه در مناطقی مانند سیستان و بلوچستان گفت: داشتن افراد بدون شناسنامه در کشور ما قبیح است. 8 دی 96

تظاهرات و تجمع در مقابل دانشگاه زاهدان علیه گرانی و سیاست های کلان کشور 8 دی 96

“تجمع مردم چابهار علیه فقر و مشکلات معیشتی و سیاستهای کلان کشور 10 دی 96

بخش چهارم:

گزارشهایی از وضعیت امنیت و نا امنی در منطقه

متأسفانه "نا امنی" در اصطلاح حاکمیت در استان سیستان و بلوچستان صرفاً به مواردی اطلاق می شود که یک مامور دولتی کشته یا زخمی شود و یا یکی از گروه های مسلح اقدام به بمب گذاری یا ترور ماموران بکند، اما از طرف دیگر گزارشهای مختلفی از نا امنی های چون سرقت و راهزنی های مسلحانه در شهرهای مختلف استان سیستان و بلوچستان به گزارش می شود که نگران کننده هستند، شهر ایرانشهر، چابهار و ... موتور سوارانی در روشنی روز و یا بعد از غروب آفتاب اقدام به سرقت های مسلحانه از شهروندان بلوچ می کنند و این موضوع آنقدر زیاد شده است که احساس نا امنی بسیار سنگینی بر جامعه حکم فرما شده است. شهروندان از کوتاهی ماموران نیروی انتظامی در بازداشت و دستگیری این افراد می گویند و بعضاً گزارش شده که سارقان از سلاح های استفاده می کنند که سپاه پاسداران تحت طرح "مسلح کردن طوائف و عشائر بلوچ" به آنها سپرده است.

گزارشهای موردی:

- عابد زامرانی یکی از فرماندهان اپوزیسیون پاکستان در منطقه سرباز استان سیستان توسط افراد ناشناس کشته شد. ۱۹ خرداد ۱۳۹۶

- یحیی تاج ور "جوان ورزشکار سراوانی" عصر روز گذشته با ضربات چاقو به قتل رسید وی به "علی دایی" معروف بود. و از سوی ماموران امنیتی اقدام قابل توجهی برای پیدا شدن عاملان این جنایت صورت نگرفته است. ۲۰ خرداد ۱۳۹۶

- یکی از مقامات منطقه پنجگور در ایالت بلوچستان در مرز ایران و پاکستان در اظهاراتی مدعی شد: روز شنبه گارد مرزی ایران سه راکت را به سمت سرزمین های پاکستان در منطقه «پاروم» شلیک کرده است. ۱۹ تیر ۱۳۹۶

- بر اثر انفجار مین کار گذاشته شده سپاه در مرز ایران - پاکستان در منطقه کوهک سراوان ۶ دامدار و چوپان پاکستانی کشته و ۶ نفر دیگر زخمی شدند. ۸ مرداد ۱۳۹۶

- حدود ساعت ۲۱ شب جمعه 24 شهریور سرنشینان یک خودروی پراید درحوالی فلکه "جوانان" ايرانشهر توسط شلیک گلوله افراد ناشناس زخمی شدند. ۲۵ شهریور ۱۳۹۶

مرگ یک دانش آموز سراوانی 15 ساله در درگیری و نزاع با همکلاسی اش . 96 / 7 / 2

شاه محمد ترانی از محله پیرکهور روستای هیجان شهرستان نیکشهر عصر روز دوشنبه توسط افرادی ناشناس به قتل رسید. 96 / 7 / 4

خبرگزاری مهر از انفجار یک «تله انفجاری» در مسیر خودروی پلیس راه «جون‌آباد» زاهدان خبر می‌دهند. 96/7/8

مدیرکل پزشکی قانونی سیستان و بلوچستان گفت: 18 درصد افزایش نزاع در سیستان و بلوچستان و چهار هزار و ۱۰۱ نفر در پنج ماه نخست 96 به دلیل جراحات ناشی از نزاع به پزشکی قانونی استان مراجعه کردند. 96/7/16

۵ نفر از اهالی روستای دهنو که مشغول آبیاری مزرعه خود بودند، به ضرب گلوله کشته شدند. 96/7/22

برخی از گزارش های خوب در سال 2017

- شعیب ملازهی زندانی سیاسی بند ۳ زندان مرکزی زاهدان ۹ اردیبهشت با وثیقه ۵ میلیارد تومانی از زندان مرکزی زاهدان آزاد شد. ۹ اردیبهشت ۱۳۹۶

- دوستین بلوچ زندانی سیاسی بلوچ که بیش از سه سال پیش به اتهام "همکاری با گروهک های معاند" بازداشت و برای اخذ اعتراف مورد شکنجه نیز قرار گرفته بود روز شنبه ۲۸ مرداد ماه تبرئه و آزاد شد. ۲۸ مرداد ۱۳۹۶

- اقبال شنبه زهی که یکم شهریور ماه پس از حمله ی افراد مسلح به بخشداری پیشین بازداشت شده بود روز یکشنبه ۵ شهریور آزاد شد. ۵ شهریور ۱۳۹۶

- عبدالخالق پسند یکم شهریور ماه پس از حمله ی افراد مسلح به بخشداری پیشین بازداشت شده بود روز پنجشنبه ۹ شهریور با قرار وثیقه آزاد شد. ۹ شهریور ۱۳۹۶

دو طایفه "میری" و "هوتی" شهرستان فنوج پس از پنج سال اختلاف و درگیری، با تلاش علمای و مسئولین این شهرستان با هم صلح و سازش کردند. 96/ 7 / 2

چهار طایفه بلوچ با پادرمیانی مستقیم مولوی گرگیج صلح و سازش کردند. ۳ مهر ۹۶

با وساطت مولوی فضل الرحمن کوهی امام جمعه پشامگ سرباز دو طایفه آتوک و پناه در هاشم آباد و عیسی آباد سرباز پس از چند ماه درگیری و جنگ با هم صلح کردند. این اختلاف که بیش از 10 ماه بطول انجامیده بود باعث زخمی شدند دو نفر از دو طرف درگیری شده بود که با گذشت طرفین به صلح انجامید. 23 آذر 96

